GRAND
MAIN and JARVIS
Canada's Finest & Largest
PICTURE THEATRE
Presenting the World's Best
MOTION PICTURES
Continuous Shows starting at 7.30
Matinee Saturdays at 2.30
5c Upper Floor 5c
10c Lower Floor 10c
Entire New Shows
Monday, Wednesday and Friday

Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. Phone M. 6024

דער קענעדער איד

Der Canader Yid
דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין וויניפעג און אין גאנץ קענעדע
אפיס 823 מיין סט. פהאן מיין 6024

גראנד
מיין און דזשארוויס
קענעדעס פיינסטע און גרעסטע
פיקטשור טהעאטער
שטעלט פאר דער וועלטס בעסטע
מואווינג פיקטשורס
אנפאנג יעדען אבענד 7.30
שבת מאטיני 2.30
5c איבערשטער פלאר 5c
10c אונטערשט. פלאר 10c
גאנץ נייע פראגראם אלע מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג

Vol. II. No. 41. Winnipeg, Friday, October 13th, 1911. Price Two Cents וויניפעג, פרייטאג, כ"א תשרי תרע"ב. לויף נומער 55.

די ארבייטער לאגע אין דער וועסט.

מען האט ניט לאנג צוריק ארויסגעלאזט א קלאנג אז די לאגע פון די ארבייטער אין דער וועסט וועט אין גיכען פערערגערט ווערען און עס איז צו שרעקען זיך אז זיי זאלען ליידען הונגער.

אבער לויט דער ידיעה וואס איז געכטען אנגעקומען צו דער וועסטערן אסאשיאייטעד פרעס פון די ארומיגע שטעדט איז דער קלאנג א פאלשער. אין מוז-דזשוי אליין איז יעצט א גרויסע פאדערונג פאר ארבייטער, אויך אין פיעלע אנדערע שטעדט פאדערען זיך יעצט מויערער און בילדינג ארבייטער. דאס איינציגע פלאץ וואו עס זיינען פאראן איבעריגע הענד איז אין קאלגארי, אלבערטא, וואוהין עס זיינען אנגעלאפען פיעלע פארמער-הענט און יעצט, נאכדעם ווי עס וועט שוין ביי פארמערס ניט זיין קיין פיעלע ארבייט, וועלען זיי פיליכט ניט האבען קיין בעשעפטיגונג.

עס פאדערט זיך אבער אין קאלגארי פיעלע בריקלייערס, מויערערס און אנדערע האנד-ווערקער.

קיין מוז דזשוי פאדערט איין עמפלויטענט אײדזשענסי 600 מאן און אויך די גרענד טראנק פאדערט 300 ארבייטער.

עס פאדערען זיך ארבייטער קיין בראנדאן, מעדיסין-האט. אין סאסקעטון איז די פאדערונג אויף אלערהאנד ארבייטער גרויס, די ווייזשעס זיינען הויכע.

מיט איין ווארט: דער קלאנג אז די לאגע פון די ארבייטער אין דער וועסט וועט ווערען ערגער אין גיכען, איז פאלש און אונבעגרינדעט.

אונזער נייע רעגיערונג.

מיט עטליכע טעג צוריק איז מר. באָרדען, דער נייער פרעמיער, פארטיג געווארען מיט צונויפשטעלען זיין נייעם מיניסטעריום וועלכער בעשטעהט פון פאלגענדע פערזאנען: מר. באָרדען — פרעמיער, מר. מארין בארעל — אגריקולטשור, דר. ריעד — טאמאזשנע, וו. ט. וויטה — פינאנס, וו. ב. נאנשעל — לאנד אינקאם, האנ. ראבערט ראדזשערס — אינערען, ס. י. דאערטי — יופטיץ, ט. וו. קראטער — לייבאר, י. ד. האזען — מארין און פישינג, קאלאנעל יוהוז — מיליטציע, פ. ד. מאנק — פאבליק - ארבייט, פ. קאקראן — ריילראוד און קאנאלס, מר. פאסטער — טרייד און קאמערס, ל. פ. פעלעטיער — דזשענעראל פאסטמאסטער, דר. ראשע — סעק. אף סטייטס. און מר. קעמפף דזש. פערלע און סענאטאר לאגהוד זיינען אריינגעטראטען אין מיניסטעריום גאר אהן פארטפעל.

ניט קוקענדיג אויף דעם וואס די קאנסערוואטיווען האבען ביי די יעצטיגע עלעקשאנס געקראגען א מאיאריטעט דאס זיי וואלטען זיך געקענט בעגעהן אהן הילף פון די פראנצויזישע נאציאנאליסטען, האבען זיי דאך פאר דער טובה וועלכע די נאציאנאליסטען האבען זיי געטהאן ביים לעצטען קאמפיין, און גאָ-פייט צוזאמען מיט דער קאנסערוואטיווער פארטיי — דערפאר האט מען די נאציאליסטען בעלוינט מיט דריי מיניסטארען, וועלכע מר. באָרדען האט אפאינטעד אין זיין מיניסטעריום, דיזע זיינען פאלגענדע: מאנק, נאנטעל, און פעלעטיער.

פאר אונז, אידען, איז דאס אמת זאגענדיג ניט אזא גרויסע שמחה. מיר האבען געהאפט אז די שווארץ מאה'דיגע נאציאנאליסטען זאלען קיין דריסת הרגל ניט האבען אין מיניסטעריום. ליידער איז אונזער האפנונג געווען פאלש

מעקנאמארא טרייעל אנגעפאנגען.

נעכטען, דאנערשטאג, האט זיך אנגעפאנגען דער טרייעל געגען די לייבאר לידערס, די ברידער מעקנאמארא, וועלכע ווערען בעשולדיגט דאס זיי האבען אנטהיילגענומען אין דער אויפרייסונג דורך דינאמיט די "טיימס" בילדינג אין לאס אנדזשעלעס. דער טרייעל וועט זיין איינער פון די וויכטיגסטע, ווייל דא, אזוי גוט ווי אין מאיער און הייוואוד קייס, זיינען פערוויקעלט די בעריהמטע פינקערטאן דעטעקטיוו ביורא, וועלכע איז בעשאפען געווארען צו בעקעמפפען די ארגאניזירטע אמעריקאנער טרייד-יוניאנס, מיט פערשידענע קאנספיראציעס און לינקע מיטלען.

א גרויסע בעוועגונג געהט אן אין די סטייטס צו ארויסרופען א דזשענעראל סטרייק אלס פראטעסט געגען דער קידנעפינג פון די לייבאר לידערס וועלכע זיינען פונקט ווי מאיער און הייוואוד געקידנעפט געווארען אונגעזעצליך אין מיטען נאכט פון אן אנדער סטייט. דער טרייעל, גלויבט מען, זאל געדויערען עטליכע מאנאט.

דייטשען געגען רוסלאנד.

די קאנווענשאן פון דעם נאציאנאלען אמעריקאנער דייטשען פערבאנד האט ביי איהר זיצונג אנגענומען א רעזאלוציאן, אז דער קאנגרעס זאל מבטל זיין דעם פריעדענס אפמאך מיט רוסלאנד דערפאר וואס רוסלאנד לאזט ניט אריין קיין אידען מיט אמעריקאנער פאספארטען.

די נעקסטע מעיאר קאנדידאטען.

אין די סיטי האל קרייזען שמועסט מען יעצט שטארק אז ביי די נעקסטע שטאדטישע עלעקשאנס זאלען קאנטרטלער ר. ד. וואהו און אלדערמאן פ. וו. עדעמס לויפען פאר מעיאר. עס איז אויך א סברא אז קאנטראלער קאקבארן, וועלכער האט זיך בעריהמט געמאכט מיט דעם שטאדטישען פאוער פלענט זאל אויך לויפען פאר מעיאר.

ריעלעקשאן אין וויניפעג.

מר. העגערט, דער ערוועהלטער קאנסערוואטיווער מעמבער אין פארלאמענט פון וויניפעג, האט רעזיגנירט אום האנ. ר. ראדזשערס זאל פערנעהמען זיין סיט אין פארלאמענט. עס וועלען דערום אין גיכען פארקומען נייע עלעקשאנס אין וויניפעג.

אויטאמאבילס פאר דער פאליציי פון וויניפעג.

מיט א פאאר טעג צוריק האט דער פאליציי דעפארטמענט פון וויניפעג דאס ערשטע מאל אנגעהויבען צו בענוצען זיך מיט אויטאמאבילס. אנשטאט ווי ביז יעצט האט פאליציי בענוצט פאטראל וואגענס מיט פערד. די אויטאמאבילס וועלען בענוצט ווערען צו פיהרען די פריזאנערס פון איין סטיישאן צום צווייטען און אין געריכטס הויז.

פערהאלטען אהן א טרייעל.

וויליעם פיעס א ענגלישער אונטערטהאן וועלכער איז ארעסטירט געווארען אין לעכספארד באטיניו קאונטי אויף דער בעשולדיגונג, אז ער איז בעגאנגען א מארד אין וויסקאנסין סטייט, האט אריינגעשיקט א בריעף צו דזש. ברוס וואקער, אימיגריישאן קאמישיאנער, אין וועלכען ער בעט איהם צו טהאן עטוואס וועגען זיין בעפרייאונג.

מר. וואקער האט גלייך טעלעגראפירט צום ענגלישען וויים-קאנסיל אין סט. פאול צו טהאן וואס נויטיג פאר דעם ארעסטירטען.

מאנטאג דעם 9טען אקטאבער איז אין בראנדאן, מאניטאבא, פארגעקומען די צערעמאני פון אריינשלאגען דעם ערשטען נאגעל אין דער סטריט ריילוויי. מעיאר פלעמינג האט אין דער אנוועזענהייט פון א צוויי טויזענד מענשען אריינגעשלאגען דעם ערשטען נאגעל און געהאלטען א קורצע רעדע.

עס איז בעקאנט געווארען אז דר. ס. זאננענפעלד, איינער פון די טהעטיגסטע דירעקטארען פון דער יק"א האט רעזיגנירט זיין אמט. קיין אורזאכע איז דערוויל ניט בעקאנט.

צו די לעקטשורס פון מאד. ב. פעוזנער

עס איז שוין בעקאנט די טהעמאס איבער וועלכע מאדאם ב. פעוזנער וועט דא אין קורצען לעקטשורען. די לעקטשורס זיינען ווי פאלגט:

1) "די לאגע פון די אידען אין אלע לענדער". (אוים פערזענליכע אויספארשונגען און בעקאנטשאפט).

2) "לאנד און מענשען אין פאלעסטינא" מיט סטערעאפטישע בילדער.

3) "דער צעהנטער ציוניסטישער קאנגרעס און אונזער צוקונפט".

4) "די אידישע פרוי און איהר ראלע אין דער בעפרייאונג פון דעם אידישען פאלק".

קאלאניזירען אידען אין וואיאמינג סטייטס

ביי א מיטינג וועלכער איז אבגעהאלטען געווארען אין שיקאגא פון דער "אידישער פארמער קאלאניזאציאנס סאסייעטי" איז בעשלאסען געווארען צו קאלאניזירען 450 אידישע פאמיליעס אין וואיאמינג סטייט, יעדע אידישע פאמיליע וועט קריגען 1000 דאלאר קעש און 160 אקער לאנד אונבעארבייטע.

רעסיפראסיטי צווישען די סטייטס און ארגענטינא.

האבענדיג א דורכפאל מיט קענעדא האט יעצט די יונייטעד סטייטס רעגירונג זיך געשטעלט אין פערבינדונג מיט ארגענטינא דורכצופיהרען א רעסיפראסיטי אבמאך און פערקלענערען דעם טאריף אויף פיעלע פראדוקטען און ארטיקלען איבערהויפט אויף פלייש.

אין א פייער וואס האט אויסגעבראכען אין דרוזגעניק זיינען פערברענט געווארען 8 אידישע הייזער צוזאמען מיט די קראמען און געשעפטען וואס האבען זיך געפונען אין זיי.

די איטאליעניש-טערקישע מלחמה.

טריפאלי די הויפשטאדט פון די טערקישע פראווינץ אין אפריקא איז שוין בעזעצט געווארען פון איטאליען. דער איטאליענישער אדמיראל איז שוין אפאינטעד געווארען גובערנאטאר ביז וואנען עס וועט אנקומען דאס נייע איטאליענישע מיליטער וועלכע איז ארויסגעשיקט געווארען.

פארלויפיג האלט טערקיי אין איין אפעלירען צו די קריסטליכע מעכטע אז זיי זאלען זיך אריינמישען און ניט דערלאזען איטאליען צו אזא געמיינע רויבעריי, אבער די אייראפייאישע גרויסמעכטע און צווישען זיי אויך ענגלאנד האבען בעשלאסען זיך צו האלטען "נייטראל" זיך ניט צו מישען אין דיזען סכסוך, דייטשלאנד ווידער האט נאך געהאט די חוצפה צו פארלענגען טירקיי אז זי וועט זיך אריינמישען מאכען שלום נאר ווען טירקיי וועט אוועקגעבען טריפאלי צו איטאליען.

טירקיי אבער איז פעסט ענטשלאסען צו פארטזעצען די קריעג און ניט אוועקגעבען טריפאלי אהן א שלאכט. די לעצטע קייבעלס מעלדען אז עס איז פארגעקומען א גרויסע שלאכט אויף דער יבשה, אין וועלכע דאס טערקישע מיליטער האט געמוזט צוריק אבטרעטען איבערלאזענדיג פיעלע גע'הרג'טע און פערוואונדעטע. פון דער צווייטער זייט רוקט איטאליען צו איהר פלאטע צו די אלבאנישע ברעגען, פאר וועלכע עסטרייך האט איהר געגעבען א ווארנונג אז זי זאל אהינצו ניט קריכען, ווייל עס איז געגען איהרע אינטערעסען, אבער איטאליען מאכט זיך ניט וויסענדיג, און ווער ווייסט אויב מיר וועלען אין גיכען ניט האבען אן אייראפעאישע קריעג צוליעב דער איטאליענישער חוצפה.

סטאליפין געשטארבען דורך דער אכראנע.

ווי די לעצטע קייבעלס מעלדען פון רוסלאנד, איז אויסגעפונען געווארען אז סטאליפין איז דערשאסען געווארען אלס א רעזולטאט פון א קאנספיראציע פון דער געהיים פאליציי פון קיעוו, מען האט אויך אויסגעפונען אז סטאליפין'ס אדיוטאנט האט ניט געקראגען קיין בילעט אויף אנוועזענד זיין אין טהעאטער און עטליכע פלעצער נעבען סטאליפין'ן איז ניט געווען בעזעצט, אום באגראוו זאל קיין טעות ניט מאכען, און ספירידאוויטש דער אסיסטענט דירעקטאר פון דער געהיים פאליציי האט באלד געוואלט דער'הרג'ענען באגראוו'ען אום פטור צו ווערען פון איהם אז די געהיימניס זאל ניט ענדעקט ווערען.

איטאליען וויל צונעהמען פאלעסטינא.

ווי די איטאליענישע צייטונג "לע איטאליע", וועלכע ערשיינט אין שיקאגא מעלדעט, האט איטאליען בעשלאסען צונעהמען ביי טירקיי פאלעסטינא. איבערהויפט ירושלים, צו וואס דער פאפסט העלפט צו מיט דער איינשטימיגקייט פון אלע קריסטליכע פעלקער וועלכע האבען בעשלאסען אז דאס לאנד ווי קריסטום איז געבארען און געשטארבען מוז ווערען א קריסטליך לאנד.

סעמיועל טארענבערג געשטארבען

דער טאלאנטפאלער אידישער שוישפיעלער סעמיועל טארענבערג פון נויארק איז געשטארבען דאנערשטאג, 5טען אקטאבער.

טארענבערג איז געוועזן נאך גאר א יונגערמאן, קיין 40 יאהר ניט אלט. ער האט זיך גערעכענט צווישען די בעסערע אידישע אקטיארען. רעדענדיג מיט דעם זעליגען דראמאטורג יעקב גארדין, האט ער געזאגט אז טארענבערג איז איינער פון זיינע בעסטע שילער אויף וועמען ער לעגט פיעלע האפנונגען.

מאדאם קאליטשמאן געשטארבען.

דר. קאליטשמאן (סעלקירק עווניו), וועלכער וואהנט ערשט זייט איין יאהר אין וויניפעג, האט נעכטען 5.30 נ. מ. געליטען א גרויסען פערלוסט, זיין פרוי, נאך גאר א יונגע, אונגעפעהר 35 יאהר אלט איז נאך א קורצער קרענק געשטארבען. איבערלאזענדיג צוויי קינדער. די לויה איז פארגעקומען היינט פרייטאג 3 אוהר נ. מ.

רוסלאנד שיקט מיליטער צום טערקישען גרעניץ.

א דעפעשע פון קאנסטאנטינאפאל מעלדעט, אז רוסלאנד שיקט שוין מיליטער קיין לארס און טיפליס, וועלכע געפינען זיך ניט ווייט פון טערקישען גרענעץ אויף קאווקאז.

א קארנעגי העלדען פאנד פאר איטאליען.

דער קעניג פון איטאליען האט אנגענומען די 750 טויזענד דאלאר, וואס ענדריו קארנעגי האט געגעבען צו גרינדען א העלדען פאנד און בעלוינען די די וואס צייכענען זיך אוים אין רעטען מענשענס לעבענס.

ניקאראגוא רופט אידישע אימיגראנטען

די "טאגעבלאט" פון נויארק ברענגט אין איהר אויסגאבע פון לעצטען פרייטאג א ידיעה פון איהרען א לעזער אין ניקאראגוא אז דער דארטיגער קאנסיל דזשענעראל פון די סטייטס, סענאר ריטשארד סאסמאן, א איד, לאדעט איין די אידישע אימיגראנטען צו קומען קיין ניקאראגוא אין מאסען און דארטען זיך בויען זייער היים. ער אליין, מר. סאסמאן האט ערקלעהרט דאס ער איז בערייט צו ארבייטען פאר דעם וואהל און בעסט פון די אימיגראנטען.

דער קלימאט אין ניקאראגוא איז א ווארימער, דער באדען פרוכטבאר. עס וואקסען דארטען, קאפע, קאקאו, צוקער, קאטאן, רייז, טאבאק, קאקנאטס באנאנעס א. ז. וו. דער לאנד איז רייך מיט מינעראלען און יעדע ביזנעס קען מען דארטען זעהר לייכט ענטוויקלען. פלאץ איז פאראן איבערגענוג פאר טויזענדע און טויזענדע מענשען. מען קען אהין פאהרען דירעקט פון יוראפ און אמעריקא. אלע גרויסע מענשען פון ניקאראגוא זיינען צופריעדען אז אהין זאלען קומען אידען צו בויען זיך זייער היים. די רעגירונג פערשפרעכט צו געבען יעדען אימיגראנט, וואס וויל זיך נעהמען צו ערד ארבייט, 140 אקער לאנד פריי, אהן געלד, אלס איינענטום. די עמיגראציאן קען אנגעפיהרט ווערען אין א גרויסען מאסשטאב. עס וועט אידען ערלויבט זיין איינענע לאקאלע פערוואלטונג.

בעדואינען [האלב ווילדע שבטים פון טריפאלי] האבען זיך פלוצלינג בעוויזען נעבען טריפאלי. זיי האבען געוואלט ארויסנארען די מיליטער הינטער דער שטאדט וואו טערקישע מיליטער האלטען זיך אויף.

די קריעגס שיפען האבען אבער גענומען שיסען אויף זיי און זיי האבען זיך שנעל אבגעטראגען.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS

אויב איהר דענקט אהיים צו פאהרען!
עס מאכט ניט אוים מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופריעדענשטעלען. מיר זענען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע.
מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע איין גרויסע סומע רוסישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די מעסיגסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.
אללאוועי און טשאמפיאן
667 MAIN STREET

קיין אורזאכע
איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סעגאל'ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקעריי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעסטען מעהל, אין יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סעגאל גיט זיך די מיה אז דאס ריינקייט ביים באקען זאל אבגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שעהנסטע פרישע און גוט געבאקענע חלות אדער ברויט קריגט איהר צו יעדער צייט. פרובירט איינמאל און איהר וועט בלייבען א שטענדיגער קונה ביי
N. SEGAL
510 Selkirk Ave.

אידישער דענטיסט
דזשאהן גרינגבערגיו.
222 מעקדערמאנט עוועניו, רום 4.
מעסיגע פרייזען, גאראנטירטע ארבייט.
Office Phone Garry 2538 Rasidence Garry 3856

ווארשויער רעסטאראנט
55 מארטהא סט.
וואו איהר קענט קריגען צו יעדער צייט די בעסטע היימישע מאכלים און בעקוועמע רומס צום שלאפען. ד. ליוויי.

דער "קענעדער איד"
פאבלישינג און פרינטינג
נעהמט אן אלערהאנד פרינטינג אין אלע שפראכען.

רעוואלוציאן אין כינא:

בעת מיר געהען צום פרעס איז אנגעקומען [illegible] נאכריכט אז אין כינא איז ער[illegible]קלעהרט געווארען א רעפובליק. איבער'ן [illegible] לאנד הערשט רעוואלוציאן.

„האנאר וויקטיס", א זאמלונג פון געדיכטע.

פון יעקב קירשענבוים.

אין ניארק, אין דער שטאדט פון פערשידענסטע פערשידענהייטען, משונה'דיגסטע משונה'קייטען, אין דעם ערי מקלט פון די עקסטרימסטע קאנטראסטען, האט זיך קירצליך בעוויזען א איד וואס הייסט „פריץ וואן שטראטען", אויף אידיש רופט ער זיך יעקב בן לאזאר (אן איבערזעצונג פון דעם פערפאסער אליין). אין זיין ערשטען בעזוך אין ניארק האט ער זיך בענומען ווי א מוטהיגער קאמפף לוסטיגער סאלדאט. ער האט דערצעהלט אין א היגער קאפע פון זיין בעריהמטער קאריערע — אלס קאמענדאנט פון די בראווע בורען. ער האט ערצעהלט פון טויזענדע ערפאהרונגען אין אלע פיער וועלט טהיילען, וועלכע ער האט בעריזט און מאקע באלד דערצעהלט ער אייך וועגען א גאנץ ארינינעלען פלאן, כאטש נאך אונזער מיינונג, א זעהר ניט פראקטישען פלאן צו לעזען די אידען פראגע. זיין פלאן איז — אריפערצוכאפען זיך מיט א אידישער ארמעע אין איינע פון די נאך ניט ענטוויקעלטע שטאאטען פון זיד אמעריקא, פון דארט מיט געוואלד פערטרייבען די פאאר טויזענד איינוואהנער און בעזעצען א אידישע קאלאניע וועלכע וואלט זיך ענטוויקעלט מיט דער צייט אין א אידישער מאכט.

ווילט איהר, קענט איהר דאס אננעהמען פאר א חלום... ווילט איהר, קענט איהר דאס בעטראכטען פאר אן אידעאל. איהר מעגט יא אדער ניט איינפערשטאנדען זיין מיט דעם פלאן, אין [illegible] אך מוז מען דאך צוגעבען, אז ווען מען קוקט אן יעקב בן לאזאר מוז מען גלויבען אז ביי אידען געפינען זיך נאך קאמפף לוסטיגע סאלדאטען וואס זיינען בערייט זיך מקריב צו זיין פאר זייער פאלק.

אב. גאלדבערג, רעדאקטאר פון „אידישען פאלק" האט מיך בעקאנט מיט דיעזען מאן. יעצט אבער קענען איהם שוין אלע „קליינע" און „גרויסע" גדולים. ער האט געמאכט א גינסטיגען איינדרוק [illegible] האט ארויסגעבען זיינע ליעדער. אלע גדולים האבען איהם ליעב בעקומען אלס פערפאסער. כאטש איך קען ניט זיין אין איינקלאנג מיט זיינע אידעען, פונדעסטוועגען בין איך ניט איינשטימיג אז אזא וויכטיגע זאמלונג זאל געדרוקט זיין אין א פרעמדער שפראך.

דאס ביכעל הייסט „האנאר וויקטיס", צוויי לאטיינישע ווערטער וואס בעדייטען „כבוד צום בעזיגטען". געשריבען איז דאס בוך אין דייטש מיט לאטיינישע בוכשטאבען און עס פערמאגט אויך א פאאר טוץ העבראאישע ווערטער. אלע געדיכטע און געדאנקען זיינען וועגען אידען און אין בעצוג צו אידען. דאס גאנצע ביכעל איז ווי מיט א רויטען פאדים דורכגענומען מיט אידען און אידישקייט. א סך פון די געדיכטע זיינען ניט שלעכט, די פארעדע אבער איז גאר אינטערעסאנט, ער ערקלעהרט אז ער איז ניט קיין דיכטער. איבעראל, זאגט ער, וואו ער איז געוועזען, האט ער געזעהען פערשידענע קאנטראסטען. די מענשען, די מלוכות און די מנהגים פון די פעלקער אין דער איסט זיינען אנדערש ווי די אין דער וועסט. די שטערען אין צפון זיינען אנדערש פון די שטערען פון דרום, אלעס איז אנדערש. נור די ליידען פון פאלק ישראל זיינען אינטערנאציאנאל, איבעראל קוקט מען אויף זיי קרום און אין אלע וועלט טהיילען איז ישראל'יק דאס כפרה הינדעל.

די צרה מיט דעם ביכעל איז — ווי געזאגט — דאס וואס עס איז געשריבען אין דייטש, א שפראך אין וועלכער אונזערע אידישע גוים, די דייטשע יהודים, האבען פיינט צו לעזען וועגען אידען און די ניי־אישע גוים, די דייטשען גופא האבען זיך געהיט ניט אומגעקוקט אויף „האנאר וויקטיס", און אזוי איז פערלארען געגאנגען א ציפליך גוטע זאמלונג פון געדיכטע, מיט וועלכע די אידישע יוגענד וואלט זיך געוויס בענוצט, ווען עס זאל ניט זיין געשריבען אין דייטש. אונז פערדריסט זעהר וואס אזא מאן ווי יעקב בן לאזאר, האט ניט איינגעזעהען דעם פעהלער, צו שרייבען זיין אידישען בוך, וואס איז נוגע דעם אידישען פאלק גופא אין א אידישען אידיש, כדי אלע אידען פון א גאנץ יאהר זאלען איהם קענען פערשטעהען.

„לישרים נאוה תהלה."

דיעזעס ווערט געזאגט צו די פאטראנייזער פון בית יעקב שוהל בכלל און צו די אפפיסערס בפרט.

שוין זייט איינעגע יאהר האט די גרויסע בית יעקב שוהל בעוויזען אז זי פערדינט מיט רעכט איהר נאמען די גרעסטע און די שעהנסטע שוהל אין וויניפעג. אימער האט זי זיך אויסגעצייכענט סיי אין ארדענונג, סיי פינאנציעל. נאר בעזאנדערס האט זי זיך איבערטראפען דיעזען יאהר. פערבינדענדיג זיך מיט זעהר גרויסע עקספענסעס האט דאך דעם פרעזידענט מיט די אפפיסערס נאך א יאהר אונמיעדליכע ארבייט מיט דער הילף פון די פאטראנייזער געלונגען, צו ספענדען דיזען יאהר די סומע פון זעקס טויזענד דאלאר. בעזאנדערס האט דער וועהרטהער פרעזידענט געזארגט אז מחרת יום הכפורים זאל אבגעצאהלט ווערען צו יעדען וואס איהם קומט צו דער בעשטימטער צייט. און דיזע אלע ווינשען דעם פרעזידענט מיט די אפיסערס און כל ישראל א גמר חתימה טובה.

עס איז אויך צו פערדאנקען אונזער ווירדיגען חזן מיט'ן כאהר וועלכע האבען מיט זייער תפלה ונגינה יעדען פערשאפט אן אמת'ן עונג רוחני, די שוהל האט אויסגעזעהן א וואהרער מקדש מעט. די רוהיגקייט ווי יעדער האט זיך פערהאלטען דעם גאנצען טאג האט געצייגט מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. צופרידען און העכסט ברידערלעך האבען געקלונגען די ברכות פון איינעם צום צווייטען ארויסגעהענדיג פון שוהל ובזכות השלום והאחדות וועלען מיר האפען אז די שוהל וועט וואס אמאל מעהר פראגרעסירען.

נאסף עבור הת"ת.

מהתנאים של הזיווג י. גילפיקס עם הכלה חנה שולמאן בבית פסח שולמאן, 78 טשארלס סט., נאסף ע"י איזידאר ברענד $5.65 עבור הת"ת.

אויף א ב"מ ביי מר. יעקב גאלפיינד איז קאלעקטעד געווארען אויף נאציאנאל פאנד $3.50 און אויף ת"ת 7 דאל.

אויף א ב"מ אצל מר. פאמין נאסף 711ד. עבור הת"ת און $3.50 עבור הנ"פ

בהשתדלות מר. ר. סערעברין האט די קהלה „אגודת אחים" פון עלמוואוד גענעבען עבור התלמוד תורה סך 18.00 דאלאר מקערת יום הכפורים.

קאלעקשאן פאר נאצ. פאנד.

נ. פ. קאלעקשאן עיו"כ פון בית אברהם שוהל ע"י זאסלאווסקי און מר. טריללער $3.43. מבני ישראל ע"י נ. אטרופין $6.00. פון א שמחת בית השואבה אצל ר. סערעברין $12.50. צוזאמען $102.68.

צו פערקויפען דריי לאטס אין ברעדענבורי

מיט 10 פראצענט בילינער ווי די קאמפאני פערקויפט. די לאטס געפינען זיך אין סענטער פון שטאדט. נאכפרעגען

BEN COHEN

212 Dufferin Ave. Phone Main 3094

פערלאנגט בוקוואלד'ס ברויט

די בעסטע און ריינסטע, געמאכט אונטער די סאניטאריום לאוס. יעדער איז וועלקאמען צו בעזוכען די בעקער שאפ.

123 Salter St. Phone M. 7198

די פאלקס בוכהאנדלונג

824 Main Street Phone Main 3721

ב. מיללער און י. הורעוויטש, פראפס.

מיר האבען ערהאלטען דאס בעריהמטע ווערק יהודית פון מרים קאפלאן. דאס איז א בוך פון געזאמעלטע בריעף, וואו עס ווערט געשילדערט די ליעבע און ליידען פון אן אינטעליגענטער אידישער מיידעל וואס האט זיך העלדיש אויפגעאפפערט אויפ'ן מזבח פון ליעבע.

פרייז בלויז 30 סענט.

פעראיינס בעריכטע.

דער יעהרליכער רעפארט פון דער „בית יעקב" שוהל די גרעסטע שוהל אין וויניפעג איז אבגעהאלטען געווארען דעם 8טען אקטאבער. אנוועזענד ארום 200 פערזאן פון וועלכע 67 האבען געהאט פולע מעמבערס רעכטע צו וואוטען. דער פרעזידענט מר. י. שמעלניצקי האט ערקלעהרט אז דער שוהל איז געלונגען אין דעם פערגאנגענעם יאהר אבצוצאהלען אלע חובות און צו האבען נאך א באלאנס אין באנק. און אבוואהל דער טרעזשורער האט ניט געקענט פארלויפיג פארלעגען דעם יעהרליכען באלאנס דאך האט דאס פובליקום געהאט דאס גרעסטע פערגעניגען צו הערען אז דער אינקאם איז געוועזען ארום 6000 דאל. און די עקספענסעס זיינען אויך געוועזען בייגאהע דיזעלבע.

נאך דעם ווי אלע אפיסערס האבען אבגעגעבען זייערע רעפארטען האט די פערזאמלונג צוגעטראטען צו אויסוועהלען נייע אפיסערס פאר קומענדען יאהר מר. טש. טעדמאן איז אויסגעקליבען געווארען אלס טשערמאן. פאלגענדע אפיסערס זיינען ערוועהלט געווארען: פרעזידענט מר. יעקב שמעלניצקי, איז איינשטימיג אויסגעקליבען מיט גרויס ענטהוזיאזם. וויס פרעזידענט מר. דוד איזראעלאוויטש, טרעזשורער מר. ס. שאר, 1טער טראסטי מר. ב. סטאריקאוו, 2טער טראסטי ס. שאטסקי, 3טער טראסטי ד. רייזען, 4טער טראסטי ה. לעווין, 5טער טראסטי י. קירזנער, 6טער טראס. פ. אסאוויטש.

דער מיטינג איז צוגעגאנגען זעהר פיין און שטיל. וואס עס צייגט די הערצליכע אחדות וואס הערשט אין אונזער שוהל. דער מיטינג איז געשלאסען געווארען אום 11 אוהר.

ז. קאמענעצקי.

אסטין נאכ'ן מבול.

מיט איהרע טויטע נאך ניט איבערגעצעהלט און ניט בעערדיגטע, די חורבות נאך ניט אבגעראמט, און די גאנצע שוידערהאפטיגקייט פון דעם אונגליק נאך פריש פאר די אויגען, האט אסטין זיך נאך ניט בערוהיגט פון דעם חורבן וואס איז אזוי פלוצלינג געקומען אויף איהר ווען א וואנד פון א ריעזיגען רעזערוואאר איז איינגעפאלען און די שטעדטיל איז פערפלייצט געווארען. די צאהל פון קרבנות איז פיעל קלענער ווי עס איז אנפאנג געמעלדעט געוועזען. דער טרויעריגער צושטאנד פון די לעבען-געבליבענע וועלכע זיינען היימלאז און רואינירט איז א יאמערליכער. מען רעכענט אז ארום 150 פערזאנען זיינען אומגעקומען. 27 לייכען האט מען שוין ארויסגעגראבען און די איבריגע ווערען געזוכט.

עס נעהמט אן א שוידער ווען מען בעטראכט די צושטערטע שטעדטעל. אלע הייזער זיינען איבערגעקעהרט, צוריסען, וויסט, מיט דער אויסנאהמע פון איינינע וואהנונגען אויפ'ן בארג וואו דער מבול האט ניט געגרייכט. קיינער האט געראטעוועט וואס א האר איז ווערטה און לייטע וועלכע זיינען מיט עטליכע טעג צוריק בעטראכט געווארען אלס רייך און גליקליך זיינען היינט ארים און אונגליקליך און מוזען אנקומען צו שטיצע וואס דער סטייט האט שנעל פערזארגט. שפייז איז צוגעגרייט געווארען אבער עס פעהלען קליידער און פיעלע ליידען פון די ביטערע קעלט. עס זיינען אויך ניטא גענוג ארבייטער אוועקצוגעמען די רואינען און צו זוכען די טויטע קערפער וועלכע וואלגערען זיך דארט.

איבער 1100 ווארענטס זיינען ארויסגעגעבען געווארען געגען עלעקשאן שווינדלער. וועלכע האבען זיך פאלש רעדזשיסטרירט פאר די פריימעריס אין פיטסבורג. די אויפדעקונג פון דיעזען שווינדעל איז געשעהן דורך די טהעטיגקייט פון די וואוטערס ליעג מיט א. לעאוויל אן דער שפיצע. דער ערשטער ארעסט איז געמאכט געווארען אויף פאלים מעדזשיסטרייט לואיס אלפערן. ער איז ארויס אונטער $1000 בייל. אויף א רעפובליקאנישען מיטינג אין פריינכלין סקוהל האוז זיינען כמעט א העלפט פון די 800 אנוועזענדע געוועזען פערזארגט מיט בייל באנדס זיי זאלען ניט דארפען צוברענגען די נאכט אין דזשייל אין פאל זיי וועלען ארעסטירט ווערען פאר שווינדעל.

ב"ה

דער עסטרייך־אידישער פערבאנד פייערט זיין און דעם „קענעדער איד"ס יעהרליכען יובילעאום

אין עדווארד'ס האל, הענרי עוועניו, קאר. מיין סטריט וועט מארגען שבת אבענד, דעם 14טען אקטאבער

פארקומען א גרויסארטיגער

באנקעט מיט מיוזיק

לכבוד דעם יעהרליכען יובילעאום פון דעם

עסטרייך־אידישען פערבאנד און דעם „קענעדער איד".

עס וועלען רעדען פערשידענע בעוואוסטע רעדנער.

אויך דעקלאמאציאנען און סאנגס.

טיקעטס צו בעקומען אין אפיס פון „קענעדער איד" 823 מיין סט. פהאן מיין 6024, ביי מר. ראזענבערג 259 פריטשארד עוו. פהאן מיין 6877, ביי מר. לואיס ראזענהעק פינאנץ סעקר. 323 דזשארוויס עוו., ביי מר. ראלער 503 דזשארוויס עוו. פהאן מ. 6861

ברעדענבורי, סעסקעטשעוואן.

ענדריו קארנעגי רעדענדיג פון אינוועסטמענטס זאגט: "לעגט אוועק אייער גאנצע ענערגי פאר איין זאך און היט דאס אפ". דאס קען זיך זיין ריכטיג אדער ניט. אבער דאס יעצטיגע מאדערנע לעבען צייגט אז אינוועסטמענטס פאדערען גוטע בעאבאכטונג. מיר ווייסען גענוי וואס עס ערוואַרטעט דעם יעניגען וואס אינוועסטעט זיין געלד אין ברעדענבורי. פראפערטי אין דיעזען געגענד וואקסט. עס איז זיכער אז א רעילוויי סענטער וועט דארטען ווערען. ברענטש ליניעס זיינען פערבונדען מיט דריי גרויסע באהן צוגען. דאס איז דער דיוויזשיאן פוינט פון דער נארד וועסטערן דיוויזשיאן פון דער סי פי אר. בעזארגט אייך יעצט א שעהר פון דיזע לאטס. לעגט ניט אפ!

שיין היינט, אויב איהר ווילט זיך פערזארגען, דאן קויפט אייך לאטס אין ברעדענבורי. דארט קענט איהר מאכען געלד און א סך און דערצו אין א קורצער צייט. דאס איז דער געגענד וואו די סי פי אר האט זיך אויסגעקליבען דא א שטעדטיל אלס א דיוויזשיאן פוינט פאר זייער ברענטש. ברעדענבורי וועט זיין דאס צווייטע סעסקעטון אין איהר קענט מאכען א פארטשון אין ברעדענבורי מיט אלע איהרע באהנען וואס ציהען זיך ארום און מיט דעם ארומיגען גלענצענדען אגריקולטור לאנד. די פאפולאציאן וועט אין ניכער צוקונפט וואקסען ביז 10 טויזעד. קומט באלד!

ברעדענבורי איז דער צענטער פון וואנען די סי פי אר באהנען וועלען ציהען סאוטה צו עסטערהאזי און נארטה צו קאמסאק, די לעצטע לייז צו פאס מישיאן איינשליסענדיג מיט דער גאווערמענט באהן צו האדסאן בעי וועלכע געהט אב פון פאס מישאן קיין פארט טשורטשיל. דאס וועט מאכען ברעדענבורי פאר א וויכטיגען צענטער צו די אלע ברענטש ליינס אין דער וועסט אזא ווי ברענדאן און סעסקעטשעוואן. ווייסט איהר וואס דאס וועט בעדייטען פאר אייך?

פערפעהלט ניט די געלעגענהייט בעפאר עס ווערט שפעט.

אונזער גין גאלד

גאראנטיע.

מיר גאראנטירען אז די טייטעלס פון ברעדענבורי לאטס זיינען אונטער טארענס סיסטעם און גאראנטירט ביי גאווערמענט.

מיר גאראנטירען א גוטע בעהאנדלונג צו יעדען קויפער זא שנעל ווי די סומע איז אויסגעצאהלט.

מיר גאראנטירען צו צאהלען אלע הוצאות פאר דעם יענגען וואס וועט נאר אויסגעפינען אז דאס וואס מיר זאגען צו איז ניט ריכטיג.

מיר גאראנטירען אויך אומצוקעהרען וואס איז איינגעצאהלט געווארען פאר די לאטס, אויב עס וועט זיך ארויסשטעלען א ניט ריכטיגקייט.

אדרעסירט אלע פראגען צו די אגענטען.

THE WALCH LAND COMPANY

Northern Crown Bank Building — Winnipeg, Man.

ווילט איהר קויפען א
מאָנומענט
אדער א טאוועל שטיין איז
יעצט די צייט.
אונזער סטאק איז גרויס און
איבערפילט. ווען פרייז קומט
צו אונז איידער איהר נעהט
ערגעץ אנדערש. פאר דער אר-
בייט און אויפצושטעלען די
מצבה גאראנטירט

A. L. MACINTYRE
231 Notre Dame Ave. Phone Garry 1988

סטים שיפ טיקעטס
און אויסלענדישע אויסבייטונגען.
מאקס האפמאן, אגענט.
805 מיין סטריט פהאן מיין 270

וואטשעס און דזשולערי.
וויניפעגער אידען! וואלט איהר געוואלט זעהען אייער פעלער וואס איהר מאכט אימער ביי זאגען אז איהר ווערט געגנארט פון א אידען ווען איהר קויפט עטוואס? קומט צו
ס. וויינער אין 703 מיין סטריט
ווען נים צופריעדען, גיב איך צוריק דאס געלד.

פאר גוטע שניידער ארבייט ווענדעט זיך צו

302 נאָטער דיים עוו. פהאן גערי 1306

קליידער מאכען מענשען!
ווען איהר ווילט מאכען אייערע מלבושים, זיי זאלען פאסען און פיטען גוט, דאן מאכט אייערע קליידער ביי אייער אלט בעקאנטען
L. BOOKE
262 עלים אווע. פהאן מיין 7926

א. סילבער
בלעכער, מאכט אלערליי פארניסים
רופינגס, סילינגס א. ד. ג.
72 דערפי סטריט פהאן מיין 2655

פאר פיינע לאונדרי ארבייט טעלעפא-
נירט גערי 400 אדער 401 צו דער
Rumford Sanitary Laundry, Ltd.
קאר. האם און וועלינגטאן סט.

The Modern Laundry & Dye Works Co., Ltd.
עקספערט וואשערס, קלינערס פארבערס
309-315 הארגרייוו סט.
לאנדרי פהאנס מיין 2300 און 2301
קלינינג און פארבער פהאן מיין 1457

The Empress Laundry Co.
ווילט איהר זיין פאלקאם צופרידענ-
געשטעלט? טעלעפאנירט און מיר שי-
קען גלייך נאך אייער פאנדעל, ערשטע
קלאסע מאשינערי.
74-76 אייקינס סט. פהאן מיין 1122

גוטע און
שעהנע
שיך צו
מעסיגע
פרייזען
קריגט איהר ביי
ל. ספיוזאק
577
Selkirk Ave.

א. מ. מאנדעלבוים
פרינציפאל פון .וויניפעג היברו סקוהל'
גיט לעססאנס אין העברעאיש
דורך די בעסטע מעטהאדען, וועלכע
זיינען פאראן אין דיעזער שפראך.
A. M. MANDELBAUM
c.o. the "Canadian Israelite"
823 Main St. Phone M. 6024

ווילט איהר האבען די שעהנ-
סטע פרינטינג ארבייט?
דאן גיט מאכען אייער אפיס פרינטינג
צו דעם
קענעדער איד
פאבלישינג און פרינטינג.
823 מיין סטריט
פהאן מיין 6024

Meyerowitz & Cohen Bros.
די איינציגע אידישע דזשענעראל קאנ-
טראקטארס און בילדערס אין נארד ענד
683 אלפרעד עוו. פהאן מיין 582

OCCIDENTAL HOTEL
ד. און נ. ריפשטיין, פראפס.
קארנער מיין סטריט און לאגאן עווענ
איינציגער אידישער האטעל אין וויניפעג
ערשטע קלאסע רומס, אפ-טו-דייט מאהלצייטען.

די וויניפעג וויין קאמפאני
די בעסטע ליקער סטאר אין שטאדט,
וואו איהר קריגט וויין, ביער און שנאפס
צו די מעסינסטע פרייזען.
קארנער מיין סטריט און הענרי עווענ
י. פינקעלמאן, פראפ. פהאן מיין 40

בעקאנטמאכונג.
אין מיין סטאר קריגט איהר די בעסטע
געטרענקע צו די מעסיגסטע פרייזען.
DOMINION LIQUOR HOUSE
א. לעכטציער, פראפ.
613 מיין סטריט פהאן מיין 2170

א גוט גלעזיל משקה וואס זאל צו-
גערען אין יעדען אבר קריגט איהר ביי
ריפשטיין און קאמפאני
706 Main St. Phone Garry 4296

דריוורי'ס
רייזדוואוד
לאגער
די בעסטע אין מארקעט
געמאכט ביי די בעוואוסטע
Golden Key Brand Aerated
Waters Alea and Stout
Winnipeg, Man.

שפארט אייער געזונד
און שפארט ניט קיין געלד!
אויף אייערע שמחות, בריתן, חתונות,
תנאים א. ד. ג. קען איך אלס ווייטער סערווירען.
קען אויך קאכען פלייש, פיש און באקען.
ל. פוטערמאן 539 פריטשארד

קויפען, צו פערקויפען, אדער
בייטען אייער פראפערטי
קומט צו אונז.
William Genser, Ltd.
615 McIntyre Block Phone Main 6087

האלסייל גראסערי
ווייזמאן בראס.
244 דזשארוויס אווע. פהאן מיין 1365
די ערשטע און איינציגע אידישע
האלסייל גראסערי אין וועסטערן קע-
נעדע, אלערליי היימישע און אימפאר-
טירטע סחורה. ארדערס אטענדעט ביי
מייל אדער ביי פהאן.

ווען איהר ווילט סיינס אין פערשיע-
דענע שפראכען, פיינטינג און דעקא-
רייטינג, פערגעסט ניט אייער אלט
בעקאנטען
L. SEGAL
190 Sutherland Avenue

וואס טויג איך א דאקטאר?
איהר דארפט א שוסטער, ווייל אייערע שיך זיינען אלט און קראנק. איך קען זיי מאכען געזונד און ניי, איך מאך פון אלט ניי, פון קרום גלייך. אלע סארטען מענער, פרויען און קינדער שיך. אלעס וואס קומט אריין אין מיינע הענער געהט ארויס א לייט.
R. MILKER 796 Main St.

דאס ברויזענדע לעבען

ראמאן פון ב. גאלדשטיין.

(24טע פארזעצונג).

זי איז אוועק אהיים האט זיך אריינגעווארפען אין בעט אריין, האט זיך נאכאמאל אויסגעוויינט און ווען זי האט פערשטאנען אז ער דארף שוין באלד קומען, האט זי זיך אבגעוואשען ריין, האט ווידער איבערגעפוצט איהרע האאר, האט זיך איבערגעטהאן און ווען ער איז געקומען האט זי נאך דעם געשפרעך וואס זי האט געהאט מיט איהם, דערלאנגט איהם דעם פאקעט. מארקוס האט פערשטאנען אז זי האט איהם נאכגעשפיאנירט, ער האט פערשטאנען ווי בער-טהא'ס בריעף האט דא אנגעמאכט אזא פלאנטער, אז זי האט איהם גאר חושד, אז דערפאר וויל ער פון איהר פטור ווערען, ווייל ער האט זיך אראפגעבראכט א נגליבטע פון דער היים, אז ער האט זי פשוט בעטריגען.

אויסזאגען איהר אז ער האט ניט געקענט אפילו די בערטהא, בלויז לויט א רעקאמענדאציאן האט ער איהר צוגעשיקט אויף הוצאות, אום זי זאל דא איבערנעהמען זיין אמט אין דער בעוועגונג — דאס האט ער ניט געקענט און ניט געטארט זאגען. דאס וואלט געהייסען ארויסגעבען געהיימע זאכען פון דער בעוועגונג. און ווער ווייס צי וועט זי גלויבען.

ער האט זי גענומען בערוהיגען, האט איהר אלץ פערזיכערט אויף זיין ערהרען-ווארט אז זי האט געמאכט א מורא'דיגען פלאנטער און אז פאר איהם איז אונמעגליך איהר דאס יעצט צו ערקלערהען, אז מיט דער צייט וועט זי אליין זעהען איהר טעות.

אבער אסתר'קע האט גע'טענה'ט איינס: בערטהא איז די אורזאכע פון זיין גלייכגילטיגקייט צו איהר. און דערביי האט זי איהם געזידעלט און גע-שאלטען. זי איז געשטאנען שטאלץ ווי די אמאליגע אסתר'קע, האט געטופעט מיט די פיס און געשריען מיט א טאן פון א שטרענגער בעל-הבית'טע אויף איהר דינער.

ער האט זיך ניט געקענט אויסדרעהען און ניט געקענט איבערצייגען זיין אונשולד.

ענדליך האט זי איהם געזאגט, אז ביז ער וועט איהר ניט ברענגען קיין בעווייז, ביז ער וועט איהר מיט פאקטען ניט איבערצייגען אז זי האט א טעות — ביז דאן זאל ער ניט קומען מעהר צו איהר אין הויז אריין. יעצט איז צווי-שען זיי אלעס געענדיגט. נאר געבעטען האט זי איהם: ה' מארקוס, טהוט מיר די געפעליגקייט און לאזט מיך ניט גלויבען, אז איך האב זיך די גאנצע צייט אי-בערגעגעבען צו א לומפ.

מ'ט די ווערטער איז זי ארויס פון צימער און פערקלאפט די טהיר אונ-טער זיך.

אויף'ן צווייטען טאג האט אסתר'קע אליין איהם צוגעטראגען די וויזיט קארט און וועלכען איהר מאן האט איהם ענטזאגט פון דעם אוראק.

33

ביי יאשא'ן איז מארקוס געווארע געווארען אז פילע פארטיי-חברים זיי-נען ארעסטירט, אז מען האט ביי איינע געפונען אויך זיינע, מארקוס'עס, בריעף, וועגען וועלכע ער וועט מסתמא גערופען ווערען, און פיללייכט ארעסטירט ווערען. ער האט איהם אויך דערצעהלט ווי עס געהט יעצט אן אן ענערגישע אונטער אירדישע ארבייט און אז די צייט פון דער רעוואלוציאן איז נאהענט. און די רעוואלוציאן וועט זיין א מורא'דיגע. דאס וואס דאנטע האט גע' חלומ'ט וועגען גיהינום אויף יענער וועלט וועט דאס זעלבע געשעהן אין רוסלאנד אויף דער וועלט.

— איך האב לאנג פערשטאנען — האט יאשא געענדיגט — אז דיך ווע-לען מיר פערליערען שנעל. דיין נשמה איז געווארען צו עסטהעטיש, צו פאָע-טיש. ביסט מיר געווארען צו פריציש און זיך גע'חבר'ט מיט שענקער'ן, האסט נעפיהרט לינקע ליעבעס מיט אסתר'קען און ווי קען אזא מענש נאכהער פער-בריינגען מיט אונז? מיר זיינען דאך דאס פסולת פון דאס רייכטהום. עס איז אהן צווייפעל אז מיר דארפען דיך יעצט. לעווושטיין איז ווייט ניט קיין מארקוס. אויסער דעם איז ער דאך א פרעמדער און שוין די ערשטע פאאר טעג האט מען איז דערוואוסט וועגען איהם און ניט היינט איז מארגען — מען וועט איהם פער-שפארען אין טורמע און דאן פאלט די ארבייט בלויז אויף מיר און איך — — —

— וואס דו? — האט מארקוס איבערגעשלאגען מיט כעס — נו און דו ביסט קראנק? צו וואס האט מען גאר אינגאנצען בעדארפט ברענגען פריהער בערטהא'ן און נאכהער לעווושטיין'ען? וואס איז האסט מורא די מאמע זאל דיר פאר שרעק ניט אבשטארבען? און דו האסט נאך מוטה מיר פארוואפע צו מא-כען? איך בין ארענטליך געגוג ווען פיהלענדיג אן זיך דעם קלענסטען צווייפעל האב איך זיך ענטזאגט, אבער דו? וואס קענסטו זאגען דערויף?

— איך בין א יונגעל, מארקוס — האט יאשא ארויסגעשטאמעלט נידער-געשלאגען — איך האב דיך צופיעל געקענט און ווען איך האב זיך פערמאסטען אויף דיין שטעלע האב איך זיך פשוט דערשראקען. ווי קום איך?...

מארקוס האט געוואוסט אז ער האט רעכט און האט געשוויגען.

— איך ווייס — האט יאשא פארטגעזעצט — אז לעווושטיין קומט ניט אפילו צו דיין נאגעל. ער איז א פשוט'ער פרא אדם, ווי דו זאגסט, אבער ער איז כאטש הויך, ברייט, געזונד און די הויפט זאך: ער איז א פרעמדער און די חברה האט עפעס פאר איהם אבשיי... מארקוס, אָ, מארקוס, ווי מיך פערדריסט, אָ, ווי איך בענק נאך דיר. און יעצט דארף מען דיך אזוי נויטיג...

— הער אויף, יאשא. איך בעט דיך — האט מארקוס געזאגט — הער אויף. איך וועל זעהען.

זיי האבען נאך לאנג גערעדט און ווען מארקוס האט זיך געזעגענט מיט יאשא'ן איז ער נאך מעהר פערביטערט געווארען. ער איז געבליבען שטעהן אין גאס א פערטומעלטער און ניט געוואוסט וואס צו טהאן. עס איז שוין געווארען שפעט און ער האט נאך היינט אין זיין מויל ניט געהאט, דאך האט עס איהם ניט געאַרט. ער האט גענומען שפאַנען דורך דער אידישער גאס, ער איז אַריין אין בוכהאַנדלונג און איבעראַל, אויף אַלע פנים'ער האט ער געזעהען ווי עס שוועבט אַרום אַ טרויעריגער וואָלקען, אַ דריקענדע מרה שחורה און א שרעקלי-כער יאוש. אלעמענס אויגען דריקען אויס שרעק און פערצווייפלונג, אלע ציטע-רען פאר עפעס א מורא'דיגעס און ווערען אויפגעשוידערט פון דער קלענסטער נישטהעניש.

פון איבעראַל קומען אַן ידיעות וועגען סטרייק, ווידערשטאנד, גוואלד-טאטען. גזלות און רציחות קומען פאַר אין מיטען העלען טאָג. פאָליציי לייט, זעלנער ווערען ערמאָרדעט אין מיטען גאַס און אַלע שעה ברענגען די צייטונגען אנדערע שוידערליכע נאכריכטען און ביי דער פ—ר בעפעלקערונג שטארבט יעדער מאָל אָב אַן אַנדער אבר. מענשען ווערען וואָס אַמאָל אַלץ בלאַסער און בלאַסער. טאַטעס זעהען ווי מען רויבט ביי זיי אַוועק די קינדער און די קינדער זעהען ווי מען ערמאָרדעט זייערע עלטערן...

און מארקוס'ען האט זיך פערוואלט עפעס שרייבען. ער האט געפיהלט אז ער איז יעצט פעהיג אנצושרייבען אַ פעליטאָן אין וועלכען עס זאל זיך אָב-ספּיגלען דאס יעצטיגע לעבען, יעדע שורה זאל זיין א קלאַג, יעדע נאָטע אן איכה. ער האט געפיהלט אז יעצט וואלט ער פעהיג זיין זיך אויסגיסען ברייט און ווי א נביא אויפציטערען יעדענס נשמה, אויפקאָכען און אויפברויזען זאָגאַר דעם גלייכגילטיגסטען, דעם שטילסטען און רוהיגסטען לעזער. בלוט און פייער וועט דער פעליטאָן זיין. און ער איז מיט דיעזען געדאַנק אַוועק צוריק צו זיך אַהיים.

ער האָט קיינעם ניט געטראָפען. דער חורבן אין הויז איז ווי געוועזן. אָבער ער האָט זיך אויף קיין זאַך ניט אומגעקוקט, איז אַריין צו זיך אין קאַבינעט, האָט פערשלאָסען די טהיר און זיך גענומען שרייבען.

האַסטיג, נערוועז האָט ער מיט זיין פעדער געפיהרט אויפ'ן פאַפּיער, בלאַט נאָך בלאַט האָט ער שנעל פערפערטיגט. ער איז געזעסען ווילד און צו-טראָגען. זיין שטערן איינגעקאַרפט און זיין מח האט מען געזעהען איז פול, איבער פול, און איידער ער ענדיגט איין געדאנק, יאגט שוין באלד א צווייטער און ער וואַרפט זיי שנעל, שנעל און פיבעריש ארויס פון זיין מח אויפ'ן פאַפּיר. און ער פליקט אַלע מאָל אָב אַ זייטעל און אָט ווערט באַלד דאָס צווייטע אָנגע-פילט און אָט דאָס דריטע... עס פליהען די זייטלעך שנעל... און אָט האָט ער ענדליך אַ שליידער געטהאָן די פען, האָט זיך אויסגעצויגען אויף דער שטוהל און אבגעאָטהעמט אַביסעל. ער האָט זיך געוואָלט אָברוהען, אָבער ער האָט בעמערקט אויפ'ן זייגער אז עס איז באַלד דריי אוהר.

— נאָך האלבע שטונדע — האט ער א מורמעל געטהאן. ער האט צו-נויפגענומען די געשריבענע זייטלעך און ניט אויספייענדיג אנצוטהאן זיך ווי גע-העריג איז ער מיט א דראָזשקע צוגעפאהרען אין רעדאקציאן.

ער האט דעם רעדאקטאר ניט געלאזט לאנג רעדען און אויספרעגען איינ-צעלהייטען.

— איך האב — האט מארקוס געזאגט — נור וואס עפעס פערענדיגט. עס איז דאס ערשטע מאל ווען איך גיב אייך עטוואס ניט האבענדיג דאס אליין פריהער געלעזען און ניט וויסענדיג זאגאר וואס איך האב געשריבען.

— אבער, ה' מארקוס — האט זיך דער רעדאקטאר געבעטען — מארגען איז דאך במילא ניט מעגליך עס זאל ערשיינען. עס איז באלד 4 אוהר. טא וועל איך עס לעזען מארגען פריה.

מארקוס אבער האט איהם פיעל געבעטען און דער רעדאקטאר האט איהם ניט ווילענדיג געמוזט צוליעב טהאן.

שוין ביי די ערשטע פאאר זייטלעך איז דער רעדאקטאר געווארען ערנסט האט אריינגערוקט ביידע הענט אין זיינע לאנגע, עטוואס גרויליכע, האאר און ביי יעדער מאל איבערמישען איין זייטעל האט ער א בליק געהאן אויף מאר-קוס'ען וועלכער איז געזעסען ווי אויף הייסע קוילען.

ווען דער רעדאקטאר איז פערטיג געווארען מיט'ן לעזען, האט ער זיך אויפגעשטעלט און אויסגעגלאָצט די אויגען אויף מארקוס'ען.

זיי האבען זיך ביידע אָנגעקוקט אַ ווילע. נאַכהער האט דער רעדאַקטאָר אַ זאָג געטהאָן: ‚פריינד מארקוס, פראכטפאל, עטוואס איבערראשענדעס!' מעהר האט ער ניט געקענט רעדען און אויסגעשטרעקט מארקוס'ען די האנד.

מארקוס איז געזעסען און האט די אויגען ניט אראבגענומען פון דעם רע-דאקטאר וועלכער איז געשטאנען און קיין ווארט פון איבערראשונג און ערשטוי-נונג ניט ארויסגערעדט.

ענדליך האט זיך דער רעדאקטאר געווענדעט צו מארקוס'ען: ‚איהר ווייסט, עס וועט פערנעהמען אפשר א האלבע זייט. איך ווייס ניט ווען דאס אריינצוגעבען. ביז זונטאג אפשר צוואווארטען? עס איז אפילו אביסעל דעקאדענ-טיש, אבער איך האב אזא שטארקע זאך שוין לאנג ניט געלעזען. איך בין אי-בערראשט. דער פעליטאן וועט אויפקאכען די שטאדט. מארקוס, איהר זייט א גרויסער טאלאנט.

ביי די לעצטע ווערטער האט ער ווידער מארקוס'ען געדריקט די האנד און מארקוס איז עפעס געווארען מוטהיגער און האט שמייכלענד פערלאזט די רעדאקציע.

(פארזעצונג פאלגט).

Dr. G. KALICHMAN
אידישער דאקטאר דיפלאמירט אין רוסלאנד, דייטש-לאנד און קענעדא. ספעציאליסט אין הויט און געשלעכטס קראנקהייטען, אקושאר און אויך קינדער קראנקהייטען. אפיס שטונדען: 9—11, 1—4, 6—9
453 Selkirk Ave. Phone Main 5681

Dr. E. R. GRIEVSON
מעדיצין, כירורגיע און אקושאר.
פראקטיצירט אין ענגלאנד.
אפיס שטונדען: פון 9 ביז 11, 1—3, 6—9.
593 סעלקירק עוו. פהאן מיין 2881

Dr. C. W. GREEN
מעדיצין און כירורגיע.
ספעצ.: קינדער און פרויען קראנקהייט.
אפיס: 309 ענדערסאן בילדינג פהאן מיין 7886
רעזידענס: 757 מעקמיליאן עוו. פט.-רוזש 679

מארטין סמיט
דענטיסט.
פעיר בעירן בלאק
קאר. מיין און סעלקירק עוו.
ספעציאליסט אין גאלד פילינג,
קראון און ברידזש ארבייט, ציהען
ארויסגענומען אהן שמערצען,
אייערע יאסלעס ווערען ניט גע-
שוואלען און איהר ליידעט ניט
קיינע וועהטאגען.
MARTYN F. SMITH
Cor. Main and Selkirk
Phone Main 6944 Res. M. 6462
אפען אבענד פון 7 ביז 9.

PROFFESSIONAL COLUMN

ס. הארט גרין
פון
CHAPMAN & GREEN
אדוואקאטען און נאטאריוס
אין 1010 מעק'ארטהור בילדינג
קאר. מיין און פארטיידזש עוו.
Phone Main 7370

R. A. W. Magnussen, M. A.
רעכטספערטיידיגער, אדוואקאט א.ז.וו.
925 מיין סטריט וויניפעג
אפען פון 1-2 און 5-6 אוהר נ.מ. אדער
אויף בעשטעלונגען צו יעדער צייט.

D. ABRAMOVICH
ארכיטעקטאר
און סופעראינטענדענט
505 מעקינטייער בלאק פהאן מ. 1978

ארכיטעקטאר און סופעראינטענדינג
פאר בילדינגס
M. BLANKSTEIN
450 DUFFERIN AVE. PHONE MAIN 8855

דר. א. בערקאוויטש
נעהמט אויף קראנקע ביי זיך צו הויז
פון 1 ביז 3 אוהר נאכמיטאג און
פון 6 ביז 8 אוהר אבענד
Dr. A. BERCOVICH
360 Selkirk Ave. Phone Main 7178

פאטראָנייזט אונזערע אַדווערטייזערס.

THE CANADIAN ISRAELITE
DER CANADER YID.
The only Jewish Weekly in the Dominion of Canada.
B. GOLDSTEIN, Editor.
Canadian Israelite Publishing Company.
823 Main Street Phone Main 6024 Winnipeg, Man.
Subeription: 1 Year $1.00, 6 Months 60c.
ווינניפעג, פרייטאג כ"א תשרי, תרע"ב.

ווידער די רעסיפראסיטי פראגע און ווידער די פארטייען.

עס איז פאראן א וועלטס ווערטיל: „חרטה איז ניט מעשה סוחר". ווען איהר טראכט זיך אויף איין מאמענט אריין אין דיעזען וועלטס ווערטיל, קומט איהר צום בעשלוס אז דערין ליעגט א גרויסער אמת. חרטה איז ניט מעשה סוחר, ווייל ווי קענסטו האנדלען מיט א מענשען ווען דו ביסט קיינמאל ניט זיכער צי זיין ווארט איז א ווארט, ביסט קיינמאל ניט זיכער צי דאס וואס דו האסט מיט איהם אבגעמאכט איז עס אן אפמאך ווי געהעריג.

נאר אויב דאס איז ריכטיג ביי א פריוואט און איינצעלנע פערזאן איז עס ביי א פארטיי אדער גלאט וויכטיגע פערזאן אוודאי אן אמת.

ווען מיר ווייסען אז א גרויסער, וויכטיגער מענש האט געביטען זיין מיינונג און האט חרטה געקראגען פון דעם וואס ער האט פריהער געזאגט — קוקען מיר אויף איהם דורך זעהר טונקעלע ברילען. ווען אפילו ער זאל זיך נור סותר זיין, וועט ער ביי אונז אנווערען דעם חן וואס ער האט געהאט ביי אונז.

דאס זעלבע איז מיט א פארטיי און דאס זעלבע איז אויך יעצט מיט דער ליבעראלער פארטיי.

די גאנצע ליבעראלע פרעסע אין קענעדא פרעגט יעצט איינע און די זעלבע פראגע: ווי זאל זיך די ליבעראלע פארטיי האלטען אצינד מיט דער רעסיפראסיטי פראגע. צי זאל מען יעצט, נאך דעם ווי דאס פאלק האט געוואוט געגען דעם רעסיפראסיטי אבמאך, איינגאנצען אפשר חרטה האבען, זיך קלאפען „חטאתי" און שוין קומען צום פאלק מיט א שפאנעל נייער אישיו, אדער מען זאל בלייבען ביים אלטען, ווייל חרטה איז ניט מעשה סוחר, חרטה האבען איז ניט קיין שטיינער פון העלדען, פון וויכטיגע לייטע.

עס פערשטעהט זיך אז עס ווערען ארויסגעזאגט פערשיעדענע מיינונגען. איינינע זאגען אז ווי באלד דאס פאלק וויל ניט דארף מען ניט, אנדערע וויעדער זאגען, מאלע וואס דאס פאלק וויל ניט, מען דארף איהם ערקלעהרען און וויעדער אמאל קומען צו דעם זעלבען פאלק מיט דער זעלבער אישו.

די וואס האבען אויפמערקזאם נאכגעפאלגט די ארטיקלען אין „קענעדער איד", האבען אהן צווייפעל בעמערקט אז מיר זיינען פון דער ערשטער מינוט אן געווען מיט דער מיינונג אז רעסיפראסיטי איז א גליק פאר קענעדא און הויפטזעכליך פאר די פארמערס אין קענעדא.

מיר רעספעקטירען טאקע, גלייך אפשר מיט אלע אנדערע, די מיינונג פון פאלק און ווען דאס פאלק האט ביי די לעצטע עלעקשאנס צוריקגעוויזען דיעזעס גליק פאר דער אדער יענער אורזאכע, מוזען מיר זיין צופריעדען.

מיר ווייסען אבער צו גוט די אורזאכען. מיר ווייסען ווי ביי דעם יעצטיגען קאמפיין איז אויסער רעסיפראסיטי געווען אויך א פראגע פון קאטהאליציזם און ניט קאטהאליציזם; עס איז געווען א פראגע פון ענגלענדער און פראנצויזען, פון לאיאליטי און אנדערע פאליטישע דרעהדליך מיט וואס מען האט פערדרעהט די מחות און דערפאר זאגען מיר אז עס וואלט געווען דאס גרעסטע נארישקייט און אפשר אויך א פערברעכען ווען די ליבעראלע פארטיי זאל זיך אבשרעקען און זאל זיך פון דיעזער וויכטיגער און עכט נוצליכער פראגע אבשאקלען נור ווייל דאס פאלק האט געשטימט יעצטיגס מאל געגען דיעזען אבמאך.

פרייער טאריף האט יעצט איבעראל אין דער גאנצער וועלט פיעלע אנהענגער און אויך אין קענעדא זיינען פאראן פיעלע וואס זיינען פאר פרייען טאריף מיט לייב און לעבען און זאגאר צווישען דיעזע וואס האבען היינטיגס מאל געוואוט געגען רעסיפראסיטי זיינען פאראן — ווי מיר גלויבען — פיעלע און טאקע זעהר פיעלע וואס זיינען פאר פרייען טאריף. זיי האבען דאס מאל געוואוט געגען דעם ווייל מען האט זיי געשראקען מיט לאיאליטי און מיט אנדערע פאליטישע מאכערייקעס. די ליבעראלע פארטיי דארף יעצט נאך מעהר פאפולער און נאך מעהר גענוי בעקענען דעם פאלק מיט דיעזער פראגע. זי דארף צו ציהען נאך מעהר אנהענגער. מיט איין ווארט די ליבעראלע פארטיי דארף בלייבען א פארטיי וואס זאל קעמפפען פאר א פרייען טאריף ווייל אויסער דעם וואס חרטה איז ניט מעשה סוחר, אויסער דעם וואס מען וואלט זיי בעטראכט אלס פיינלינגע איז טאקע דיזע פראגע זעהר א וויכטיגע און וועט אהן צווייפעל פיעל נוטעס ברענגען דעם לאנד און דערום זאל עס ביי זיי בלייבען ניט נור א אישו אין צייט פון קאמפיין נאר אויך א פונקט אויף אימער.

און ווען דיזע פראגע וועט זיי אימער פעראינטערעסירען וועלען זיי ניט, ווי בעת די יעצטיגע עלעקשאנס, מיט א פאאר וואכען בעפאר דעם פייער און פלאם ארויסלאזען ביכלעך וועגען דיעזער פראגע, אדער ווי אין וויניפעג האבען זיך די אידישע ליבעראלען דערמאהנט א טאג-צוויי פאר דעם עלעקשאן מיט זייערע אידישע ביכלעך, נור אין אלע טעג פון א גאנץ יאהר זאל מען אזעלכע עהנליכע ביכלעך פערשפרייטען.

אין אלגעמיין איז דאס פון דער הויט טאנצען די לעצטע וואך און די וואקבאנאליע אין די לעצטע טעג פון עלעקשאן אזוי אומגעלומפערט און די גאנצע פאליטיק ווארפט ארויף אויף יעדען אזא אבשייליכקייט, דאס עס ווילט זיך אנטלויפען בחדרי חדרים און זיך ניט ארויסווייזען אויף דער גאס אפילו. עס וואלט ווינשענסווערטה געווען אז מען זאל זיך ניט פערלאזען אויף די לעצטע טעג און צוגרייטען און אויפקלעהרען דעם עולם מיט מאנאטען פריהער.

די אידען אין מאנטרעאל בעת'ן קאמפיין.

פון י. סקלאווער.

דאס אונערווארטעטע איז געשעהן, די קאנסערוואטיווע פארטיי האט בעזיעגט די ליבעראלען מיט א גוואלדיג גרויסער מאיאריטעט און לעצטע וואך האט שוין סר. בארדען דער נייער פרעמיער איבערגענומען די רעגיערונגס לייצעס אין זיינע הענט און פאר דער גאנצער קענעדער בעפעלקערונג איז יעצט געבליעבען צו נאכפאלגען דאס טהעטיגקייט פון דער נייער רעגיערונג, וועלכע, ווי עס שיינט, וועט האבען זעהר א שווערע אויפגאבע דורכצופיהרען איהרע פלענער.

אבער דאס אלעס איז א זאך פאר דער צוקונפט, וואס אונז אייגענטליך אינטערעסירט איז דער גאר וואס געענדיגטער קאמפיין, און ספעציעל דער קאמפיין וועלכער איז געפיהרט געווארען אין דער אידישער גאס.

אין מאנטרעאל אין דער מעטראפאליס פון קענעדא איז דער קאמפיין געווען זעהר א היציגער. סיי אין דער פרעסע, סיי אויף די פער'זאמלונגען זיינען געמאכט געווארען די גרעסטע בעשולדיגונגען פון איין פארטיי געגען דער צווייטער: צ. ב. ש. אז די אמעריקאנער טראסטס, וועלכע זיינען פעראינטערעסירט אז אין די פעראייניגטע שטאאטען זאל ניט אריינקומען קיין פרעמדע פראדוקטען אום ניט צו קאנקורירען מיט זיי, דיעזע טראסטס האבען אריינגעשיקט 20 מיליאן דאלאר צו בעקעמפפען רעסיפראסיטי און זייערע פאליטישע פערטרעטער האבען ארויסגעלאזט א קלאנג אז די פעראייניגטע שטאאטען דענקט אין גאנצען צו „אנעקסירען" קענעדא. דאס איז געווען, ווי בעוואוסט, ניט מעהר ווי א הויפען זאמד, א מין אויסגע'פשט'ילטער דרעהדעל אויף צו בעקעמפפען רעסיפראסיטי. אזוי האט געשריען די ליבעראלע פרעסע. פון דער צווייטער זייט, די קאנסערוואטיווע פרעסע ווידער, האט בעהויפטעט אז די ליבעראלע רעגיערונג מיט איהרע צוויי מיניסטארען פיעלדינג און פעטערסאן, וועלכע זיינען געפאהרען קיין וואשינגטאן און פערהאנדעלט וועגען רעסיפראסיטי, האבען אין געהיים זיך פערקויפט צו די פעראייניגטע שטאאטען און פערראטען ענגלאנד און דאס זעלבסטשטענדיגקייט פון קענעדא און אז זיי זיינען צופריעדען אז קענעדא זאל זיך אבטייסען איינגאנצען פון ענגלאנד און ווערען א טהייל פון די פעראייניגטע שטאאטען.

אט אויף דיעזע הויפט בעשולדיגונגען איז כמעט געפיהרט געווארען דער גאנצער קאמפיין.

פון דער פראנצויזישער נאציאנאליסטישער פרעסע איז לאריער מיט זיין רעגיערונג אויך ניט געשוינט געווארען. זיי האבען גאר געשריען אז לאריער איז א פעררעטער צו די פראנצויזען און צו דער קאטוילישער קירכע, און ווען לאריער האט אדרעסירט צוויי טעג פאר די עלעקשאנס א מיטינג אין מאנטרעאל, האבען די אנהענגער פון בוראסא ארויסגעלאזט א ווילדען געשריי: „הרג'עט איהם!" און עס וואלט זיך דיעזער מיטינג געווען זעהר טרויעריג געענדיגט, ווען לאריער זאל ניט געווען אוועקפאהרען באלד פון דעם מיטינג אונטער א גרויסער און שטרענגער וואך. דאס איז געווען די טאקטיק פון די קעמפפענדע צדדים אין יעצטיגען קאמפיין.

און ווי איז געפיהרט געווארען דער קאמפיין אין דער אידישער גאס?

אין מאנטרעאל ווי עס געפינט זיך דער רוב בנין ורוב מנין פון דער אידישער בעפעלקערונג פון קענעדא, וועלכע צעהלט יעצט ביי 45 טויזענד אידען, און וועלכע זיינען קאנצענטרירט מעהרסטענטהיילס אין צוויי ווארדס, אין סענט-לאורענס און סענט-לואיז דיוויזשאן, זיינען איינגאנצען געווען 3500 אידישע שטימען (די גאנצע צאהל אלגעמיינע שטימען פון דיזע ווארדס זיינען געווען 11 טויזענד), געוויס וואלטען געווען אידישע שטימען פיעל מעהר, נאר פיעלע הונדערטער אידישע בירגער האבען ניט גערעדזשיסטירט זייער וואוטס, ווייל זיי זיינען נאכלעסיג געווען, אבער ניט דאס איז די וויכטיגקייט. וויכטיג איז וואס די מאנטרעאלער אידען האבען געשפיעלט א גאנץ בעדייטענדע ראלע אין דעם יעצטיגען קאמפיין, זיי זיינען געווען דער „באלאנס אָף פאוער" ווי מען קען זיך אויסדריקען, און אלע דריי קאנדידאטען וועלכע זיינען ארויסגעשטעלט געווארען פון די 3 פארטייען: די קאנסערוואטיווע, ליבעראלע און סאציאליסטישע, האבען פערזיכערט דער אידישער בעפעלקערונג אז ווען זיי וועלען ערוועהלט ווערען וועלען זיי קעמפפען פאר פרייע איינוואנדערונג, און ניט קוקענדיג אויף דעם וואס דער קאנסערוואטיווער קאנדידאט האט ערקלערט אז די שווערינקייטען פון יעצטיגע איינוואנדערונגס געזעצע איז די שולד פון דער ליבעראלער רעגיערונג וועלכע איז זייט 15 יאהר אין קראפט און בעפאר ווען די קאנסערוואטיווע רעגיערונג איז געווען אין מאכט איז קיינע שוועריגקייטען געמאכט געווארען פאר אימיגראנטען, האבען דאך די אידישע שטימען ערוועהלט דעם ליבעראלען קאנדידאט און די גאנצע קאנסערוואטיווע פרעסע האט געמוזט צוגעבען, אז ווען ניט דער אידישער וואוט וואלט מר. ביקערדייק דער ליבעראלער קאנדידאט ניט עלעקטעט געווארען.

עס פערשטעהט זיך אז אום צו פערטהיידיגען אידישע אינטערעסען וואלטען די אידען געדארפט אויפשטעלען אידישע קאנדידאטען, ווייל קאנדידאטען וועלכע זיינען ניט קיין אידען וועלען קיינמאל ניט קענען פערטהיידיגען די אידען געגען דער גרויסער אנטיסעמיטישער כוואליע וועלכע פערגרעסערט זיך פון טאג צו טאג אין מאנטרעאל און אין אנדערע שטעדט, פערמאגען אבער די אידען אין מאנטרעאל א פאאר אידישע פאליטישענס וואס צוליעב פערזענליכע אורזאכען צוזייסען זיי זיך צווישען זיך. עס איז דערום פעשאפען געווארען א בעזונדערע פאליטישע ארגאניזאציאן וועלכע האט געמאכט אונמעגליך ארויסצושטעלען א אידישען קאנדידאט. און צווייטענס האבען זיי בערעכענט אז ביי א אידישען קאנדידאט קען מען דאך ניט מאכען עטליכע דאלאר און דערום איז קיין אידישער קאנדידאט ניט „געלאפען", כאטש ער וואלט געוויס געווען עלעקטעד געווארען ווען אלע אידישע ארגאניזאציעס, סאסייעטיס, יוניאנס, וועלכע זיינען פעראייניגט אונטער דעם נאמען „יונייטעד היברו פאליטיקאל קלאב" וואלטען זיך ניט צונעהערט צו א פאאר מאכערס אז עס איז נאך ניט צייט אויפצושטעלען א אידישען קאנדידאט. און אזוי איז צוליעב פערזענליכע אינטערעסען פון א פאאר אידישע פאליטישענס ניט אויפגעשטעלט געווארען קיין אידישער קאנדידאט אין מאנטרעאל.

מיר דענקען אבער אז דער לעצטער קאמפיין וועט זיין א לעסאן פאר די אידען. זיי וועלען מעהר זיך ניט לאזען פיהרען פאר דער נאז פון א פאאר פאליטישענס וועלכע האבען מעהר אינטערעסע פאר זייערע איינענע פאקעטס ווי פאר די אינטערעסען פון דעם גאנצען אידישען פאלק.

באגראוו'ס פאטער.

פאהרענדיג אהיים פון וויעסבאדען, האט באגראוו'ס פאטער ערקלעהרט פאר א מיטארבייטער פון „בערלינער טאגעבלאט", אז בלויז פראוואקאטארען האבען געקאנט צורעדען זיין זוהן צו דעם אנפאל אויף סטאליפין'ען, ווייל קיינמאל האט ער קיין שום רעוואלוציאנערע טענדענצען ניט געהאט.

מיין זוהן — האט ער געזאגט — איז אַ קרבן פון פראָוואָקאַטאָרען און זיי האבען איהם אַריינגעלעגט דעם רעוואלווער אין האַנד.

דער טאג פון אידישער שמחה.

פיעל שמחות האבען אידען געהאט בשעת זיי זיינען געזעסען ביי זיך אין לאנד און האבען געלעבט מיט א נארמאלען נאציאנאלען לעבען. יעדער יום טוב וואס זיי האבען געפייערט, האט געהאט אונטער זיך א רעאלען באדען:

דער בעפרייאונגס יום טוב — פסח — האט זיי דערמאהנט אין דער עפאכע ווען זיי זיינען געווארען א פריי פאלק אין לאנד וואו זיי זיצען; דער יום טוב שבועות — חג הבכורים — האט געהאט א רעאלע פערבינדונג מיט זייערע פעלדער, וועלכע האבען אנגעהויבען צייטיג ווערען און פון וועלכע זיי האבען געבראכט די ערשטע זאנגען אין בית המקדש אריין; ענדליך דער יום טוב סוכות — חג האסיף — איז געפייערט געווארען צווישען פולע שייערס מיט פרוכטען און ווייץ קעלטערס פונ'ם פרישען גערעטעניש; אויסער די הויפט ימים טובים זיינען געווען נאך אנדערע קלענערע.

נאר ווען אידען זיינען פערטריבען געווארען פון זייער לאנד זיינען איינינע קלענערע נאציאנאלע ימים טובים (ווי חמשה עשר באב א. ז. וו.) איינגאנצען אבגעשאפט געווארען און די איבערגע דערמאהנטע הויפט ימים טובים זיינען פערבליבען בלויז אלס זכרונות, וועלכע פערבינדען דאס היינטיגע יודענטהום מיט זיין פערגאנגענהייט, ווי אויך מיט זיין צוקונפט אויף וועלכע דער איד הערט ניט אויף צו האפען.

איין יום טוב איז בלויז פערבליבען, וועלכער האט געהאט אונטער זיך א רעאלען באדען אויך אין אלטעגליכען גלות לעבען. דאס איז דער יום טוב שמחת תורה.

פערליערענדיג נאך דער פערוויסטונג פון ארץ ישראל אלע נאציאנאלע גיטער וואס אידען האבען פערמאגט, האבען זיי מיטגענומען מיט זיך אין גלות אריין נאר די תורה.

„אין לנו שיור רק התורה הזאת בלבד" — עס איז אונז גאר ניט פערבליבען נור די תורה — אזוי האט געקלאגט דער איד, דערמאהנענדיג זיך אן זיין אמאליגער גרויסקייט.

די תורה איז געווען די איינציגע טרייסט אין זיין אונגעוועהנליכער גלות נויט און זיין שטאלצער יחוס בריעף, אז ער קומט ניט ארויס פון ציגיינער, נור פון אן אלטען קולטור פאלק, פון וועלכען די איבעריגע פעלקער האבען גענומען זעהר פיעל.

צי איז א וואונדער וואס דער איד האבענדיג בלויז די דאזיגע ממשות'דיגע איבערבלייבעניש פון דער אידישער פערגאנגענהייט, האט זי אזוי טהייער געשעצט און האט דעם יום טוב פון דער תורה געפייערט פרעהליכער ווי אלע אנדערע ימים טובים?

די פרעהליכקייט, וואס איז אזא זעלטענע זאך אויף דער אידישער גאס, ביי איהר גאנצער ברייטקייט און פרייער

איך און זיי.

פון ב. גאלדשטיין.

5.

ס'אר א מאדנע חיות די מילבען זיינען: זיי עסען אויף א מענשען.

איך בין געשטאנען גלייכגילטיג און זיך צוגעקוקט ווי זיי ווידמען זיך, ווי זיי ארבייטען מעשים, ווי זיי טאראראמען און מאכען קולי קולות. בין איך געשטאנען און געשמייכעלט. איך האב די ליפען ניט אויפגעשלאסען. ווען זיי האבען זיך פערמעהרט בין איך אבגעטרעטען א שפאן און צוויי. איך האב בלויז פון ווייטענס געקוקט. אבער כ'האב אויף איין מינוט זיך פערקוקט און — זיי האבען מיך אין דער מיטע אריינגעצווינגען און איך האב מיט זיי צוזאמען אנגעהויבען טאנצען.

דער שלאס איז אראב. ווען איך האב זיך דערמאהנט וואו איך בין, האט מיר שוין ניט געהאלפען: מען האט געשלעפט און איך בין נאכגעקראכען.

מילבען קענען אויפעסען א מענשען — ווען — ער לאזט זיך...

קום ניט מיט זיי אין חברותא, האב מיט זיי קיין עסקים. זייער טאראראם, זייער ברוגז און זייער חבר, זייער גוטהערציגקייט און שלעכטיגקייט, זייערע טובות און זייערע רעות, זייער צער און זייער נחת — אלץ איז מילביש אלץ איז קליינליך. לאז זיך ניט אויפפרעסען.

נעהם א שמוציגע בריאה, וויקעל עס איין אין זייד און עס וועט זיך פיהלען אומגליקליך. נעהם איינעם פון זיי אוועק פון א קעבס-ווייב און ער וועט דיר קיינמאל ניט דאנקבאר זיין.

זיי זיינען הונגעריג ווען איך בין אימער זאט. און בין איך הונגעריג — זיינען זיי זאט.

פון איבערנעהען און צוקומען ווייסען זיי ניט און דערפאר לעגען זיי זיך אפטמאל, א דאנק זייער נארישע גדלות און פוסטע טהעטיגקייט אונטער דיינע פיס און טראגען דיך צום ציעל אריבער, ווען זיי טהוען איין שלימות אב, זוכען זיי אן אנדערע, בעטראכטסט זיי — מיט רעכט — אלס א בריק און זיי ווערען ברוגז, ווילסט זיי ערקלעהרען, אנטלויפען זיי.

זיי געבען ווי מילבען, און נעהמען ווי מילבען; אפטמאל געבען זיי מיט איין האנד און נעהמען שוין מיט דער צווייטער.

דער פערוועהטאגטער נשמה פיהלען זיי ניט מיט און ווילען איהרע לייד ניט לייד'ען. גלעט זיי ווי א קעצעל און זיי וועלען לייכטער בויגען דעם רוקען.

איהר ווייזט זיי גרויסע שטערן, העלע ליכט, בלאסקענדע בליצען, וואס האבען אלץ פון זיך אליין גענומען. זיי וועלען זיך אייך אבער איבערקרומען און לויפען דאס אלעס קויפען. צווישען אלע קראמען לויפען זיי און ווען זיי קריגען אן אבגלאנץ, אן אבשיין, שמייכלען זיי פון נחת.

זאג זיי קיינמאל ניט קיין אמת — אדער זיי וועלען זאגען אז דאס איז א ווייז, אדער זיי וועלען דיך בעליידיגען.

עס טרעפט אז א מילב שלעפט דיך, טרייסעל זיך אב און לאז זיך ניט. אימער — אין דיין שווערסטער איינזאמקייט — ביסטו שטארקער פון איהר. און אויב דו לאזט זיך, וועסטו האבען מיין סוף: — וועסט פערפיהרט ווערען אין א סכסוך און וועסטו זיך ארומקוקען וואו דו האלטסט, וועסטו אין מיטען שטעהן בלייבען און דאן וועט א מילב זיך גרויסען — זי האט א צ ו ו י י ט ע איינגענומען...

זעהסט צווישען זיי א נשמה כאפער — פעראכטע איהם ניט — עס איז א פראפעסיאן, זעהסטו א מויערער — בעדויער איהם — ביידע נשמות זיינען איינגעשטעלט צוליעב זייער פראפעסיאן.

דאס מילבען לעבען איז אינטערעסאנט. געה און לערן דאס. עס עקזיסטירט אויך ביי זיי א „לידיס פוירסט". זייער לעבען איז צו מאל יושר'דיג, כאטש זיי פיהרען קיין אלגעמיינע קאמונע. יא, עס איז אינטערעסאנט אפטמאל — צו צוקוקען.

ווען דו צוברעכסט, פערהאסען זיי דיך; ווען ברענגסט גאנצעס, פערהאסען זיי דיך; ווען דו ביסט זייער רבי, קריגען זיי אויף דיר; ווען דו ביסט זייער חבר, פערשלעפען זיי דיך.

און שטעהן פון ווייטענס?

ווער זשע וועט דאך מיט דיר דאס גוטע שניידען? דאס פעלד איז גרויס און ברייט און עס פעהלען דיר הענט.

זוך הענט! זאלען זיי דיר העלפען לעגען דעם וועג פאר זיך און פאר דיר, ציה זיי צו מיט וואס דו קענסט. פערנעם זייער וועש וואס זיי האבען נעכטען געביטען! זוך חברים און זינג פאר זיי דיין נשמה ליעד און וועלען זיי דיך ניט פערשטעהן און וועלען זיי דיך ניט אקאמפאנירען — קולות זיינען פאראן. די צייט בלויז אויסצוהערען איז צו טהייער.

גרייט אן א פולען שפייכלער (פאר דיין מאגען קריגסטו אימער אפילו אויף בארג און אמאל על מנת של"פ) — פערשפאר דיין טהיר, פערשטעק דיין אויער און קוק זיך איין צו זייער לעבען ערנסט אום דיין שפייכלער זאל אין איין מאס זיין...

שנייד און געניס! ווי קען דען אנדערש זיין? זיי טהוען אויך דאס זעלבע. דו אבער טהו עס אויף אן אנדער אופן.

גוט איז דיר ווען דו ווייסט עס אין דער יוגענד און עס בלייבט דיר צייט צו פרובען דאס דופק-קלאפען פון אביסעל כאטש פון זיי.

דען אפטמאל האבען זיי די טבע פון א שלאנג: פריהער נעהמען זיי דיך ארום און נאכהער לאזען זיי די גיפט. זיי האלדזען דיך זאגאר דאן ווען זייער געפעהרליכער גיפט האט שוין דיינע בלוטען פער'סמ'ט.

האסטו אלזא צווישען מילבען אויך שלענג.

און אט האסטו אן עזעל:

ער ווערט אן עזעל אבי ווייזען די גבורה.

ער דריקט דעם טייוועל די האנד און ווייזט זיין העלדענמוטה.

ער באדט זיך אין שוים און ווייזט אז ער שווימט געגען שטראם; ער דריקט די נשמה און זאגט: ער איז שטאלץ.

מיט איין ווארט: אן עזעל — אבי גבורה.

ענטדעקען אין זיך נייעס — דערפאר האבען זיי מורא: היינט אזוי און מארגען אנדערש — דאס איז ביי זיי אן ענין נור ביי א מטבע.

א נייע וואהרהייט, אבהאקען א געוואהנהייט — דאס איז רעוואלוציאן. און רעוואלוציאן אהן בלוט איז ביי זיי ניט מעגליך דערצו א בפירוש'ער פסוק: ודם הוא הנפש...

ווילסטו רעספעקטירט ווערען, דאן טהו ווי איך ראטה. ביסטו אבער אונרוהיג, דאן נעהם איין שלאף געטראנק.

אלעס האבען זיי ערקלעהרט און אויסגעקלעהרט — אזוי זאגען זיי אויף זיך און זיי שטאלצירען מיט זיך דערפאר. דאס בעסטע, פאר וואס זיי זיינען ווירקליך ווערטה געלויבט צו ווערען איז זייער ערפינדען און נוצען זיך מיט שלאף געטראנק.

ווען דו שלאפסט, האבען זיי דרך ארץ פאר דיר: „שא, שטיל, א מענש שלאפט!" דו הערסט „מענש" דערמאהנען.

ווען דו שלאפסט, געהען זיי אויף די שפיץ פינגער, אום ניט מבלבל צו זיין דיינע נארישע אומגעלומפערטע חלומות

ווען דו שלאפסט, וועט אפילו דער שונא דיינער דיך ניט בעפאלען. זיי רעספעקטירען דעם שלאפענדען, דעם וואס איז פערזונקען אין נארישע חלומות.

זיי הארעווען גאנצע טעג אום געשמאקער צו שלאפען און ווען איינער קען חלילה ניט שלאפען, לויפט ער באלד צום דאקטאר.

ווען זיי שטעהען שוין אויף, מוטשען זיי זיך צו דערמאהנען אן די חלומות וואס האבען זיך זיי בעת'ן שלאף געפלאנטערט.

שלאף מיין פריינד, אויב דאס ערשטע מיטעל איז צו שוועך פאר דיר.

פאעזיע און לעבען.

פון מ. פרידמאן.

פאעזיע אלס א טהייל פון קונסט, פערנעהמט זעהר א וויכטיגען פלאץ אין דער וועלט ליטעראטור.

די עססענץ פון פאעזיע איז דער אויס-דרוק פון אויפריכטיגען געפיהל — דיע-זעס פערקערפערט אין א מעלאדישער פארם און אין א שעהנער פאנטאסטי-שער שפראך.

די מעלאדיע אין פאעזיע ווערט גע-שאפען: ערשטענס, דורך דעם וואס פאעזיע ברויכט אימער שעהנע און קלינגענדע ווערטער און אויסדריקע. צום ביישפיעל אזעלכע פראזען ווי „די פינסטערניש פאלט פון דער נאכט'ס פליגעל", „די שטילע און רוהיגע פיס פון דער צייט", „דער שאטען פון די מע-לאנכאלישע צווייגען" — דיעזע זיינען מעטאפארען אדער פערגלייכונגען וואס שאפען א זיסען עפעקט אויף אונזער פארשטעלונגס קראפט און געבען א זאנפטען קלאנג פאר אונזער אויער. צווייטענס, ווערט די מעלאדיע געשא-פען דורך דער ארדנונגספאלער און פראפארציאנעלער צוטהיילונג פון די הברות לויט דער נגינה מעלאדיע, ווי אויך דורך געוויסע אומפייטונגען אין דער ארדנונג פון ווערטער.

פאעזיע אבער אלס די שפראך פון מעלאדיע מוז אויסדריקען נאר די ערהא-בענע און דעליקאטע ערפאהרונגען פון דער מענשליכער נאטור און ניט די גע-וועהנליכע אלטעגליכע. פאעזיע איז דער אויסדריק פונ'ם העכערען „איך" אין דעם מענשען; עס דארף דערום ארויס-רופען ביי אונז געוויסע אויפריהרונגען און גייסטיגע שטורמס וואס זאלען אונז מאכען צו פיהלען דאס לעבען אינטענ-סיווער און שטארקער.

פאעזיע און לעבען — דיעזע זיינען זעהר ענג צוזאמענגעבונדען. די וויכ-טיגקייט פון פאעזיע ווערט געמאסטען, לויט עס קען ווירקען אויפ'ן מענשען. ווארום דאס דארפען מיר וויסען אז עמא-ציאן אדער דאס געפיהל וואס יעדער מענש בעזיצט איז א פאלגע פון דעם מענשענס בעוואוסטזיין. דער מענש עק-זיסטירט אויף אזוי פיעל אויף וויפיעל ער פיהלט; די גאנצע וועלט אינטערע-סירט איהם אויך אזוי פיעל אויף וויפיעל עס רעאגירט אויף זיין וועזען און ריהרט אן זיינע געפיהלען; א זאך וואס מיר פיהלען ניט — אינטערעסירט אונז ניט. עמאציאן איז דעריבער „ווארהייט", ווייל עמאציאן בעזיצט יעדער לעבעדיגער מענש. מיר ווערען פערוואונדערט, מיר ווערען פרעהליך אדער אומעטיג דורך אונזערע געפיהלען. פאעזיע איז עס דער ברען שטאף וואס מאכט אונז שטארקער צו פיהלען, פון וועמענס א פונק עס ווערט א פלאם. פאעזיע נעהמט די אוי-סערליכע איינדריקע און דורך דער הילף פון א מעלאדישער שפראך ניט עס אי-בער אזוי אז עס זאל אנריהרען צום אי-נערליכען און העכערען „איך" אין דעם מענשען.

נאטירליך ניט אלע בעזיצען דיעזען העכערען „איך" אין א גלייכער מאס. אט צ. ב. ש. געהען דורכ'ן וואלד דער פאסטוך און דער פאעט. ביי דעם פאס-טוך שפיגעלט זיך אב אלעס געוועהנלי-כעס. ערד, לופט, בוימער, וואסער איז ביי איהם גאנץ נאטירליך. ביי דעם פא-עט אבער איז יעדער זאך א פערקער-פערונג פון שעהנהייט.

אדער אט געהט א געוועהנליכער אר-בייטער גאנץ פריה צו דער ארבייט דורך פעלדער. ער זעהט די טהוי טראפענס און עס שיינט איהם אלס וואסער וואס נעצט נור איין זיינע שיך. דער פאעט אבער זעהט שוין אין דעם טהוי א סימ-באל, אן אידעע, א בילד. א פאעט קען שוין פערגלייכען א פרוי מיט איהר פרישקייט און שעהנהייט צו א טהוי טראפען. דער אונטערשיעד ווארפט זיך אלזא אין די אויגען: ביים ערשטען — ביים פאסטוך אדער געוועהנליכען בשר ודם איז די פארשטעלונגס קראפט א פערשלאפענע, די עסטעטיק איז שוואך ענטוויקעלט, וועהרענד ביים פאעט שפיגעלט זיך אב יעדע זאך וואס ער בעמערקט אין רייכע און שעהנע גע-שטאלטען. די עסטעטיק איז ביי איהם שטארק ענטוויקעלט.

וואס אלזא איז דער צוועק פון פאעזי?

1) יעדער מענש האט א פארשטעלונגס קראפט וועלכע ער בענוצט אום צו ער-פילען די העכערע פונקציאנען פון לע-בען. די פארשטעלונגס קראפט איז אין דער גייסטליכער וועלט דאסזעלבע וואס בלוט אין דער פהיזישער. א מענש וואס האט ניט קיין פארשטעלונגס קראפט איז ווי א מענש וואס האט ניט קיין בלוט אין זיינע אדערען. אזוי נוט אבער ווי אונזער בלוט אין די אדערען מוז גע-שפייזט ווערען אום די צירקולאציאן זאל אנגעהן רעגולאר, אזוי מוז אויך אונזער פארשטעלונגס קראפט געשפייזט ווע-רען. פאעזיע איז איינע פון די פראדוק-טען וואס שפייזען אונזער אינטעלעקט, מיט וואס דער מענש אונטערשיידעט זיך פון א חיה.

2) פאעזיע מאכט ברייטער, שעהנער און קלאהרער די מענשליכע ערפאהרונ-גען פון לעבען. דער פאעט רעדט וועגען זאכען וועלכע פיעלע פון אונז קענען פיהלען, אבער וועלכע קיינער פון אונז איז פעהיג אויסדריקען.

3) פאעזיע מאכט אונזער לעבען אינ-טערעסאנטער, עס מאכט אונז מעהר אפטימיסטיש און ערהויבט דעם געדאנק העכער פון די מעגליכקייטען פון לעבען. דאס קלאנגען און וויינען אין פאעזיע איז אויך אפטימיסטיש. ווען א פאעט בע-קלאגט זיך אויף א זאך וואס ער האט פערלארען — איז דער פאקט אליין וואס דער פאעט ווערט געריהרט בעווייזט אז אין לעבען זיינען דא שעהנהייט, גוטס-קייט און פערגעניגען.

4) פאעזיע איז דער אריגינעלער אויס-דרוק פון די וועלט אידעען — עהרע, ווארהייט, ליעבע, בעגייסטערונג, גע-זונגען אין א שעהנער און הארמאנישער מעלאדיע וואס בעלעבט און וועקט צום לעבען.

5) פאעזיע עפענט אויף אונזערע אוי-גען אויף דער ליעבליכקייט און שעהנ-הייט פון אונזער ערד, הימעל, אקעאן, בלומען, פעלזען, שטיינער און טייכען. עס טראגט אונז אוועק ווייט, ווייט פון אונזער קליינעם וועלטיל, פון אונזערע ד' אמות אין דער גרויסער, ברייטער וועלט וואס דער פאעט האט פאר אונז געשאפען.

ווער דערום עס וויל בערייכערען זיין פארשטעלונגס קראפט, דער וואס וויל ארויס פון די שמאלע ראמקעס און בע-גרייפען עטוואס ערהאבענעס — יענער מוז עס זוכען אין דער פאעזיע. עסען די פרוכט פון פאעטישער שאפונג און גע-ניסען די פרוכטבארע שעהנהייט פון לעבען — דורך דער פאעזיע.

שטימונג — טראגט דער כאראקטער פון א בעזונדערער רוחניות — גייסט-ליכקייט, וואס פאסט צום יום-טוב פון דער תורה.

פורים איז ביי אידען אויך א ברייטער פרעהליכער יום-טוב, וועלכער טראגט אריין א ליכטיגען שטראהל אינ'ם פינ-סטער'ן לעבען פונ'ם גלות-איד; נאר ווי קומט דאס צו דעם ליכטיגען שטראהל פון שמחת-תורה?

די שמחה פון פורים שטעקט מיט גשמיות: דאנגען, די שמחה פון שמחת-תורה איז איינגעהילט אין גייסטליכ-קייט: מען ענדיגט לייענען די תורה, מען הויבט זי אן צו לייענען אויפ-סניי, מען מאכט „הקפות" מיט איהר; מען פרעהט זיך מיט איהר ווי מיט'ן טייער-סטען חפץ, וואס א איד פערמאגט; עס ווערט עפעס א נייע פערבינדונג צווי-שען דער תורה און דער כנסת-ישראל (יודענטהום), א מין חופה-טאג, איז דאס, אויף וועלכען עס זיינען פאראן „חתנים" (חתן תורה און חתן בראשית).

אין די ערגסטע צייטען פון ביטערען גלות — האט דער איד אין דעם טאג ניט אויפגעהערט זיך צו פרעהען מיט אן אמת'ער אינערליכער פרייד, אפילו אין אין דער צייט פון אינקוויזיציעס און הריגות.

דורות זיינען געגאנגען; דער אידישער שטאלץ — די תורה איז געווארען דער שטאלץ פון דער גאנצער מענשהייט און איז איבערגעזעצט געווארען אין הונדערטע שפראכען.

ניט איינמאל האבען די אידישע שונ-אים די תורה געריסען און געברענט, מיינענדיג, אז דערמיט וועלען זיי מאכען אן עק פון איהר; זיי האבען אבער א טעות געהאט: די תורה האט איבערגע-לעבט צוזאמען מיט'ן אידישען פאלק די 18 הונדערט יאהר גלות; זי טריאומ-פירט איבער די שונאים ווי דאס אידישע פאלק איז זי אונערשטערבליך.

ביידע זיינען זיי פערבונדען ווי א גוף מיט א נשמה; דאס בעוואוסטזיין דער-פון לעבט אין פאלק, און אויף דעם גרונד איז אויסגעוואקסען דער אייגענ-טימליכער שמחת-תורה.

„שישו ושמחו בשמחת תורה" — זינ-גען די אידען און זיי מיינען דערמיט צו זאגען דאס כל-זמן עס עקזיסטירט „שמחת-תורה" — מעג די אידישע אומה זיך פרעהען: זי וועט ניט אונטערגע-העו!...

ב"ן.

א איד מיט א פאנאגראף

א טיפ.

פון ר' ברוך'ל.

ער האט מיך אמת זאגענדיג זעהר ליעב, אט דער איד. איך איהם האב ניט אזוי ליעב, זיין פאנאגראף וויעדער האס איך שוין גאר ווי דעם טויט.

ווען ער דערזעהט מיך מוז ער מיך אננעהמען פאר דעם לאפען אדער ביי א קנעפיל און מיך ציהען: „קומט, כ'לעבען קומט, זאל מיר דאס שאדען וואס איך קען שאדען. קומט אריין אויף א מינוט-קעלע, מיר'ן טרינקען א גלעזיל וואריעמס איך וועל אנציהען מיין פאנאגראף — אוי זאג איך אייך האב איך געקויפט פארינע וואך „א פרעהליכס". וואס, איהר ווילט ניט קיין פרעהליכס, אלע-רייט, וועל איך אנשטעלען „כל נדרי". איהר האט שוין געהערט אמאל סירא-טא'ס „ויצמח פורקניה". אוי, הערט איהר האב איך נעכטען אנגעשטעלט א „קאזאטשקע" האט עס מיך אזוי אונ-טערגעטראגען אז איך האב געמוזט אוועקלעגען דעם סאפער, האב געכאפט מיין אידענע און מיר האבען זיך צולאזט א קאזאטשקע אבער טאקע אזוי נאר „פא רוסקאמו". דער פאנאגראף האט שוין געהאט נעענדיגט אבער איך מיט דער אידענע האבען ניט געהערט און געהאלטען אין איין טאנצען ביז מיר זיינען אנידערגעפאלען ווי די הרוגים".

„נו וואס זשע שטעהט איהר? וואס ישוב'ט איהר זיך? קומט נ'מיר הערען עפעס א שטיקעלע. ווייסט איהר נאר וואס קומט אריין וועלען מיר הערען „העז עני באדי היער סי'ן קעללי?" אוי איז דאס א שטיקעלע, א מחיה, זאג איך אייך. אדער דעם סאנג: „מאי וויף איז דהי קאנטרי, הוררי, הוררי" מיין קליינער פעמפיק זינגט עס, אז ס'א נחת צו הערען".

„נו קומט שוין. ווייסיך, איהר'ט שפע-טער שרייבען. איהר'ט נאך אויספיינען".

אט אזוי מוטשעט מיך דער איד טאג טעגליך און איך מוז אלע טאג געהען און איינגעהמען, ווי א רעצעפט, א פארציע פאנאגראף. די לעצטע צייט האב איך איהם געזאגט אז איך האב גענומען א פאנאגראף אויף אויסצואהלען און האב שוין אליין א „קעלי" און א „וויף". אויב ער וועט אייך אמאל פרע-גען צי ס'איז אמת, פליעז, טהוט מיר א געפעלינקייט און בלאפט איהם אב, זאגט איהם אז איך האב שוין אן איי-גענעם „ויצמח פורקניה" און אן אייגע-נעם „כל נדרי".

בריעף קאסטען.

ס. ראלאנד, ל. ארליקאוו, ר. ס. האפמאן און לעווין — ביי אונז אין אפיס איז פאראן בריעף פאר אייך.

רעוו. בעלאוסאף, י. אראנין און אנדערע פון וואנקאווער און אנדערע ערטער — איהר בעקלאגט זיך אז איהר האט בעצאהלט מר בוד-ניצקי'ן פאר יעהרליכע סובסקריפשאן. ליידער אבער האבען מיר ביז איצט פון איהם נאך ניט ערהאלטען. באלד ווי ער וועט אונז צושיקען אייערע אדרעסען און דאס סובסקריפשאן געלד, וועלען מיר אייך שיקען די צייטונג.

ב. ארעלאוויטש—אייער „בריעף צום טאטען" שיקט אין א טעגליכער צייטונג.

פערלאנגט
אן עקספיריענס בוק-קיפער
מאן אדער פרוי, זאל אויך קענען טייפרייטינג.
גוטע וויידזשעס, סטעדי דזשאב.
זיך ווענדען צום
„קענעדער איד", 823 מיין סטריט

אין די וואקער טהעאטער.

„מאטהער" איז געוועזען לעצטען סיזאן איינע פון די סוקסעסוולע זאכען וואס האבען זיך ווענס געשפיעלט אין נויארק. די גאנצע נעקסטע וואך ווערט עס גע-שפיעלט אין די וואקער טהעאטער, אנ-פאנגענדיג פון מאנטאג אבענד און אריינרעכענדיג די רעגעלע מיטוואך און שבת מאטינעס. „מאטהער" וועט דא געשפילט ווערען פון וויליאם א. ברויד'ס קאמפאני. עס וועט דא דורכגעפיהרט ווערען פונקט ווי אין נויארק. קאטיע פוטנאם א לאנג בעוואוסטע „סטאר" און איינע פון די בעסטע שוישפיעלערין, בעליעבט איבעראל, וועט אנטהיילנעה-מען. דער סוזשעט פון „מאטהער" איז די מוטער ליעבע פון דער פרוי. דאהטען ווערען פארגעשטעלט זעהר שעהנע סצענקעס און ריהרענדע בילדער. יעדער צושויער פון דיעזער דראמא וועט אין איין און דערזעלבער צייט זיך אי אמוזי-רען אי ער וועט אויך עפעס לערנען פון דיעזער דראמא.

אין עמפרעס טהעאטער.

ריטשארד וואגנער איז געוועזען דער ערשטער וואס האט ענטדעקט אין דעם — דאן נאך גאנץ יונגען — אונגארישען

פאי ווילמאס ווערסטאני א געניאלען טא-לאנט פיר פיאנא. ער האט איהם מקרב געוועזען און איהם פיעלעס געלערענט.

מר. וועסטאני וועט שפיעלען איינינע קאמפאזיציאנען אין דעם עמפרעס טהעאטער נעקסטע וואך און עס איז קיין צווייפעל אז די קאמפאזיציאנען וועלען לאנג ניט פערגעסען ווערען ביי די וואס וועלען איהם הערען שפיעלען. נעקסטע וואך וועט אין עמפרעס טהע-אטער אויך אנטהיילנעהמען „קארא", דער גרעסטער דזשאגלער אין דער וועלט. וויליאם סוליוואן און פעסקווילין זיינען די בעליעבסטע וואדעוויל קאמי-קערס און וועלען שפיעלען דאס זעהר קאמישע שטיק „עי סי א די פעקעדזש" אויסער זיי וועלען אנטהיילנעהמען אנ-דערע פיעלע זינגער, טענצער א. ד. ג.

אין די וויניפעג טהעאטער.

נעקסטע וואך וועלען די פראמינענטע שוישפיעלער אין די וויניפעג טהעאטער אויפטרעטען אין דאס בעוואוסטע שטיק „אנדער טו פלעגס".

דאס „שטיק" איז איבעראל בעוואוסט דאס איז א זעהר שעהנער און שפאנענ-דער סוזשעט. דארטען זיינען פאראן בילדלעך וואס שטעלען פאר אין מינא-טור עטוואס וועגען נארטה אפריקא, פראנקרייך און מאראקא. דער/סטיידזש ביי דיזען שטיק איז זעהר שעהן דעקא-רירט און עס איז קיין צווייפעל אז אלע די וואס וועלען בייוואהנען די פליי „אנ-דער טו פלעגס" נעקסטע וואך אין די וויניפעג טהעאטער וועלען זיך גראסאר-טיג אמוזירען.

ז טעג אויף פראבע!

קאלומביא

גראמאפאנס

די קאלומביא איז א שעהנע מאדערנע ציהרונג, מיט די לעצטע אלומיניום טאן, דאס הענטיל און דיא טרובע זיינען פינקטליך ווי אויף דיזען קאט מיט 14 פערשיעדענע סאנגס; 7 צווייזיי-טיגע רעקארדס וואסערע איהר ווילט.

צאהלט איין $5 **בלויז $29** מאנאטליך $4

צופרידענהייט גאראנטירט, לייכטע אויסצאהלונגען, מיר האבען אויך אונזערע פאנאגראפס צו $25, $50, $75, $100 א. ז. וו. צווייזייטיגע רעקארדס אין אלע שפראכען, אידישע רעקארדס צו 85ס, קומט און הערט פאלגענדע זינגער: זיידין, גאלדין, שאר, פעפי ליטמאן, ליפקאווסקי, קארוזא, נארדיקא, וועלכע האבען גוטע סעלעקשאנס פאר דיזען גראמאפאן.

מיר האבען אלערליי סעקאנד הענד מאשינס און בייטען אום אלטע, 40 פערשיעדענע טאקינג מאשינס און פיאנאס.

WINNIPEG PIANO CO.

295 פארטיידזש אוועי. וויניפעג, מאנ.

576 MAIN STREET PHONE GARRY 4144

CHARACH, BERNSTEIN & CO.
PHOTOGRAPHERS.

וואטש אונזערע נע אנאנסען, וועלכע מיר וועלען אין גיכען געבען. פיעל נייעס וועט איהר אין זיי געפינען.

פארטרעפליכער שמאך.

העססען סיגארעטס.

דער אריענ-טאלער סמוק.

10 פאר 10 סענט.

QUANDT, IRVINE & DERRETT

אלערליי סיינס

געמאכט צו מעסיגע פרייזען.

פהאן מיין 4641 248 פארט סט. אין הויף פהאן מיין 7606

12—2

ספעשיל נאטיס צו שניידערס און פאריערס

איך האב גראדע ערהאלטען מיין פאל סטאק אין פערזיאן לאמסקינס און אטטערס. די לאמס אימפארטיר איך זעלבסט דירעקט פון יוראפ און זיינען שעהנע סחורה און ביים גלייכען פרייז די אטטערס האב איך אין נאטירליכע קאלארס און אויך געבלענדעט אויף פערשיעדענע פרייזען. קומט גלייך און קלויבט וואס איהר ברויכט.

R. S. ROBINSON, IMPORTER AND EXPORTER OF RAW AND DRESSED FURS 150 AND 152 PACIFIC AVE., EAST PHONE MAIN 2311

NORTHERN CROWN BANK

הויפט אפיס אין וויניפעג

מזומן קאפיטאל $2.200.000

גוט שטעהענדער ס"ה $17.000.000

יעדער דארף האבען א סייווינג אקאונט! איהר קענט עפענען א סייווינג אקאונט מיט 1 דאלאר. עסקא ווערט צוגערעכענט האלב יעהרליך

פרעזידענט: סיר ד. ה. מאקמיללאן

דזשענעראל מענעדזשער: ראבערט קאמפבעלל

דירעקטאר: האנ. ד. ס. קאמעראן, לייטנ. גאוו. אף מאניטאבא.

בראנטש --- קארנער סעלקירק אווע. און מיין סט.

וו. ס. ריטשארדסאן, מענעדזשער.

נאטיס: איך מאך בעקאנט מיינע אלע קאסטימער און פאטראנייזער אז איך האב געמופט מיין וואלל פייפער פיינטינג און גלאז סטאר אין א נייעם, גרעסערען און שעהנערען פלאץ מיט א גרויסע ליין הארדווארע, קראקערי און אלע סארטען היטערס צו די ביליגסטע פרייזען.

וואטש יעדע וואך דיעזען פלאץ פאר מיינע ספעשילס.

ווי ביז יעצט אזוי אויך ווייטער וועל איך מיינע קאסטימער צופריעדענשטעלען מיט גוטע ווארע און מעסיגע פרייזען.

א. פיינגוד.

590 Selkirk Avenue Phone Main 9237 82

אין אלד קאנטרי

שיפסקארטען אויף אלע הויפט ליינס. ספעשיל עקסקוירשענס.

מיר האבען אלערליי אויסלענדישע געלדער. מיר האבען די בעסטע ארענדזשמענטס צו שיקען אייער פריינד געלד אין אלד קאנטרי. אין אונזער אפיס קענט איהר רעדען אויף אייער שפראך. טעלעפאנירט אדער שרייבט. יעדער בריעף ווערט פינקטליך אטענדעט. אפען שבת און שבת אבענד פון 7 ביז 9 אוהר.

TRENHOLME & TYMCHORAK

856 מיין סטריט פהאן מיין 3056

בענקערס, בראקערס, אינשורענס און שיפס קארטען אגענטען.

מארטגיידזשעס און לאאנס.

ווילט איהר סייפען געלד?

אזוי ווי איך האב יעצט אין סטאק איבער 3 טויזענד קארט האלץ פון בעסטען סארט, זא מאך איך אויפמערקזאם דעם וויניפעגער פובליקום אז זיי זאלען זיך פערגרייטען יעצט מיט האלץ איידער עס וועט ווערען א מאנגעל אין קארס און מען וועט ניט קענען דעליווערען קיין האלץ און די פרייזען וועלען געהעכערט ווערען. די פרייזען זיינען די ביליגסטע, נעמליך:

1 קארט טעמריק $7.50, פאפלא $5.50, סלעבס $5.50. קוק זענעפט פונקט ווי הארטע קוילען $9.00, אקען וועלי אויך גוטע קוילען פרייז $8.50 — יעצט $8.00. פרובט 1 מאל דיעזע קוילען און איהר וועט קיין אנדערע ניט נוצען

ווארט ניט אויף שפעטער, גיט אייערע ארדערס שוין. אלעס ווערט אטענדעט זא שנעל ווי מעגליך.

אכטונגספאל ה. גלעספי

Office 855 Main St. Phone Main 7432

SYNOPSIS OF CANADIAN NORTH-WEST LAND REGULATIONS.

Any person who is the sole head of a family or any male over 18 years old, may homestead a quarter section of available Dominion lands in Manitoba, Saskatchewan or Alberta. The applicant must appear in person at the Dominion lands agency or sub-agency for the district. Entry by proxy may be made at any agency under certain conditions, by father, mother, son, daughter, brother or sister of intending homesteader.

Duties—Six months residence upon and cultivation of the land in each of three years. A homesteader may live within nine miles of his homestead on a farm of at least 80 acres, solely owned and occupied by him or his father, mother, son, daughter, brother or sister.

In certain districts, a homesteader in good standing may pre-empt a quarter section alongside his homestead. Price $3 per acre. Duties—Must reside six months in each of six years from date of homestead entry, including the time required to earn homestead patent, and cultivate fifty acres extra.

A homesteador who has exhausted his homestead right and cannot obtain a pre-emption, may take a purchased homestead in certain districts. Price $3 per acre. Duties—Must reside six months in each of three years, cultivate 50 acres and erect a house worth $300.

Coal—Coal mining rights may be leased for a period of 21 years, renewable at an annual rental of $1 per acre; not more than 2,500 acres shall be leased to one individual or company. A royalty at the rate of five cents per ton shall be collected on all merchantable coal mined.

W. W. CORY.
Deputy Minister of the Interior.

N.B.—Unauthorized publication of this advertisement will not be paid for.

רעוו. שאול שאר

חזן, שוחט, מוהל ומסדר קדושין

לאנג יעהריגע פראקטיק שפיעלט א גרויסע ראלע איבעראל, ווער שמועסט ביי א מוהל.

ווען איהר ווילט א מוהל מיט איבער 22 יאהר פראקטיק דאן פהאנט אב צו

Rev. S. SCHORR

PHONE M. 1861 19 GUNN BLK. JARVIS AVE.

זייט אונאבהענגיג **מענער!**

לערנט די בארבער טרייד. בלויז 2 מאנאט די לעהרע. געזיכערט מיט א שטעל פון 14 ביז 20 דאל. וועכענטליך. מיר האבען הונדערטע לאקיישאנס וואו איהר קענט מאכען א ביזנעס פאר זיך. א גרויסע פאדערונג פיר בארבערס. טעלעפאנירט אדער שרייבט נאך א קאטאלאג צו

122

MOLER BARBER COLLEGE

פאסיפיק עוו. און קינג סט. וויניפעג

שטאדטישע לייטס און פאוער

דאס איז איערס -- נוצט עס

דזש. דזשי ראססמאן, דזשענ. מענעדזש.

אפיס: 449 מיין סט.

1528 מיין פהאן 3505 מיין

פהאנט אונז אב אויב איהר זייט פעראינטערעסירט און מיר וועלען אייך שיקען אונזער רעפרעזענטאטיוו וואס וועט אייך ערקלעהרען דאס ביליגקייט פון די רייטס 522)

ווילט איהר אינוועסטען אייער געלד?

ווילט איהר מאכען א ריכטיגען ארענטליכען דיעל?

דאס איז דער איינציגער פלאץ וואו איהר קענט שענקען אייער צוטרויען.

קויפט ניט איידער איהר ווענדעט זיך צו אונז, מיר מאכען ארענדזשמענטס פאר לייען געלד, און פערקויפען פראפערטי.

מיר האבען אויך פערשיעדענע סיטי און וועסטערן טאונשיפ פראפערטיעס צו פערקויפען.

42

Winnipeg & Western Land Co.

412 & 414 McIntyre Block Phone Main 1036

היי, האבער און קלייען צו ביליגסטע פרייזען קריגט איהר ביי

— מ. קאליף —

קארנער סאלטער און פלארא עוועניו.

פהאן מיין 7634 און 3106

נ. טשערניאק

וואטשמייקער און דזשולערער

האט געמופט אין א גרעסערען פלאץ מיט א פול סטאק פון פערשיעדענע דזשולערי, וואנדזיינער און פאקעט זייגערס. (42

876 מיין סטריט.

די צייט איז קורץ!

בעשטעלט אייערע קליידער ביי א שניידער!

דער איינציגער אידישער אפ-טו-דייט שניידער שאפ אין פארטייזש אווע. וועלכע האבען די שענסטע שטאפען פון דיעזען סיזאן, די ארבייט א י ז איבערטרעפליך; די פרייזען זיינען: פאר א $35 סוט בלויז $30, פאר א $30 סוט $28 און פאר א $28 סוט $25, פאסענד און צופרידען שטעלען איז אונזער מאטא.

AMERICAN TAILORING CO.

441½ PORTAGE AVE. PHONE MAIN 2003

FURS פארס

דאס בעסטע פלאץ וואו איהר קענט קריגען א פאר גארמענט אדער פאר רעפעירינג איז ביי דער

PALACE FUR CO.

מיר מאכען אויך גארמענטס מיט אייערע אייגענע סקינס צו מעסיגע פרייזען. סאטיספעקשאן גאראנטירט. (261

447 Logan Ave. Phone Garry 2930

The Royal Tailoring Co.

לײדיס און דזשענטס

טיילארינג, קלינינג און פרעסינג.

ספעציאליטעט אין פאר רעפיירינג

131 500 סעלקירק עוו.

נאטיס.

אויב איהר ווילט האבען הארנעס גוט געמאכט דאן קומט צו אונז וואו איהר קריגט אלץ. אלערליי בלענקעטס, וויפס. רעפעירינג א ספעשילטי. איבערציינט אייך אין דער 42)

נארטה וועסט הארנעס שאפ

73 דערבי סט. י. בעקער, פראפ.

פאטראניזט אונזערע אדווערטייז.

AMUSEMENTS.

QUEEN'S THEATRE SELKIRK AVE.

דריטע וואך דריטע וואך

גרויסער סוקסעס פון דער ניו יארקער אפערא און דראמאטיק קא.

היינט פרייטאג דעם 13טען אקטאבער

דער וויצע קעניג

אפערא אין 4 אקטען פון ז. פיינמאן.

מארגען שבת דעם 14טען אקטאבער

„גאטס גערעכטיגקייט"

פון יאזעף לאטיינער.

נעקסטען מיטוואך דעם 18טען אקטאב.

דער משוגענער קינסטלער

פון ראקאוו.

אין פארבערייטונג

די באלעט טענצערין

און

די א גאלדענע חתונה.

The Walker CANADAS FINEST THEATRE

פהאן גערי 2520

היינט און מארגען

די טאלאנטפאלע קאמיקערן אננא דעי אין דאס פראכטפאלע שטיק

„וועהן ניטהוד וואז אין פלאוער"

די גאנצע נעקסטע וואך

„מ א ט ה ע ר"

פון דזשוליוס עקערט.

אב. 25—$1.50 ס. מאט. 25—$1 ס.

אין ניכען לארענז ד'ארסיי אין

„דהי אירל אף פאוטקעט".

WINNIPEG

די היים פון די פראמינענטע ארטיסטען

היינט און מארגען:

עי בעטשלערס האני מון

נעקסטע וואך:

דאס פראכטפאל שעהנע שטיק

אנדער טו פלעגס.

אב. 15 ביז 50 סענט.

מאט. דינסטאג, דאנערשטאג און שבת בעסטע סיטס 25 סענט.

Empress PORTAGE AVE. EAST DIRECTION SULLIVAN & CONSIDINE

פון מאנטאג דעם 16טען אקטאבער

וויליאמס וועסטאני

דער איינציגער פיאניסט אין דער וועלט

נ. פיליפס און ד. מעריט

די ליעבלינגס פון לאנדאן און אמעריקא

סוליוואן און פעסקווילי

אין א קאמ. פארס „עי סי א די פעקעדזש"

וואונדער איבער וואונדער וועט ציינגען דער וואונדערבארער דזשאנגלער קארא

מאטינע טעגליך, 10, 15 און 25 סענט.

2 מאל אב. 10, 20, 25 און 35 סענט,

סיטס בעשטעלט מיין 2030

BIJOU THEATRE.

היינט און אלע טאג ערשטער גאנג פון פאטא פלעיס

פראגראם ווערט געביטען מאנטאג מיטוואך און פרייטאג.

שעהנע סאנגס ווערט געגעבען.

א ריכטיגער טהעאטער וועלכער גיט א ריכטיגע שאו.

Northern Wine Co.

215 מארקעט סט. אקעגען סיטי האל.

פהאן גערי 2187

פ. דרוקמאן, לעווין און מאבאיעס, פראפרייטארס.

האבען אויסגעפיקסט איינע פון די שעהנסטע און בעסטע ליקער סטארס. אלע סארטען ווינען, שנאפסען און ביר תמיד אין סטאק. בעסטע קוואליטעט, מעסיגסטע פרייזען. ספעשיל פרייז פיר שמחות. ארדערס פינקטליך דעליווערט.

בלוי ריבאן פראדוקט

איז

ריינע שפייז פראדוקטען

ריינקייט אין שפייז, וועלכעס איז אזא שטארקער בענעהר פון יעדער הויז פרוי, איז זיכער דער מוסטער פון בלוי ריבאן'ס ווארע, קויפט בלוי ריבאן'ס בעקינג פאודער, קאפע, דזשעלי פאודער אדער ספאיסעס, אלע זיינען די זעלבע הויכע קוואליטי, אויב איהר זייט ניט צופרידען, ברענגט צוריק די ווארע און קריגט צוריק אייער געלד.

LAING'S FUEL AND HEAT SAVER

איז אהן צווייפעל די בעסטע ערפינדונג וואס איז ווען פאטענטירט געווארען. עס סייפט קוילען, היץ און ארבייט. עס פערמיידט סאזשע שרפות און דעם גערוך פון געז. ס'פערנעהמט פלאץ בלויז פיר סטאוו פייפס און מ'קען עס בענוצען צו יעדען געוועהנליכען סטאוו אדער פארנעס. מען קען עס קאנעקטען מיט די סטאוו פייפס איבער'ן סטאוו אדער פארנעס אדער מען קען עס נוצען אין אן אויבערשטער רום. דער רויך געהט דורך די רעהרען און ווערט רעגולירט מיט די דאמפערס, און דערום הערט זיך ניט קיין גערוך פון געז און קיין טשאד.

אינטערעסאנטע פונקטען:

איהר קענט סייווען קוילען ביי יעדע צוויי טאן און האלץ ביי יעדע דריי קארט.

איהר קענט הייצען אייער אויווען שנעלער און בעסער מיט האלב קוילען אדער האלץ.

דערום סייפט איהר קוילען, עס פערקלענערט אייערע עקספענסעס ווען איהר נוצט „לעינגס פויעל און היט סייווער".

קענעדא ספרייד, אידיעל און קיטשען פרייד

זיינען אלע שטאהל רענדזשעס.

ו דאלאר קעש ו דאלאר וועכענטליך

אייער אלטען אויווען נעהמען מיר אן אין געלד. טעלעפאנירט אדער שרייבט צו אונז און מיר וועלען קומען אנקוקען אייער אלטען סטאוו.

ANDY GIBSON, Mgr.

636 לאגאן עוועניו פהאן גערי 4326

2 אפארטמענטס בלאקס צו פערקויפען אדער פערטשענדזשען אין מאונטיין און אייקענס. 10 טויזענד דאלאר קעש. פרעגען ביי ענדי גיבסאן. פהאן גערי 4326

צו פערקויפען פאר קעש. ערשטער מארטגיידזש פאר $28,500. עס קאווערט פראפערטי אין ווערטה פון 100 טויזענד דאלאר.

ענדי גיבסאן פהאן גערי 4326

צו פערדענטען א סטאר

מיט א פול מאדערן הויז, 7 רומס. קאר. פריטשארד און טשארלס סט. פרעגען

256 דזשארוויס עוו. פהאן מיין 1516

א אינטעליגענטער יונגערמאן פערלאנגט א יונגע פרוי אדער עלטערע מיידעל וואס זאל זיין ווילינג געהן אויף א פארם. צוועק—הייראטה. פרעגען פון 7 ביז 8 אב. אין 460 פריטשארד עוו.

מיידלעך געזוכט

צו דער ה. י. לעדוקס קא. לימיטעד סיגארעט מאנופעקטשורערס. 547 לאגאן עווניו.

י. קעפמאן, אידישער דראגיסט.

דאקטארס פרעסקריפשאנס ווערען געמאכט פינקטליך און דעליווערט אין אלע שטאדט טהיילען. פהאן מ. 2458

596 סעלקירק קאר. מעקגרעגאר

מר. ח. זאלצמאן

זוכט בוק-קיפינג ארבייט פאר 2 — 3 שטונדען טעגליך. זיך ווענדען אין „קענעדער איד", 823 מיין סט.

JOS. COHEN & ISIDOR FREEDMAN

51 טשארלס סט. אדער 119 לאסטעד גאראנטירען די בעסטע בעהאנדלונג אין מואווינג דזשאבס און באגאזש טראנספערן. גיט אונז א טרייעל. 521]

Clean Towel Supply Company

א מאדערן טאוועל סערוויס פאר ביזנעס לייט. (41

160 פרינצעס פהאן גערי 882

סיטנער בראס. און ראזען

פערקויפען די בעסטע פלייש 8 סענט א פונט. צופריעדענהייט גאראנטירט. קומט און איבערציינט אייך. (121

ד. ראזען בוטשער 273 דזשארוויס

וואס

איהר זאלט ניט דארפען אין מענס פארנישינג ווי סוטס, אווערקאוטס, שיך, ראבערס, העמדער, גלאווס, העטס, היטלען קריגט איהר אלעס צו די מעסיגע פרייזען אין

PORTIGAL'S CLOTHING STORE

709 Main Street

מילך

מיר זיינען אימשטאנדע צו בעדיענען אלע נייע קאסטימערס מיט דעם זומער פרייז:

12 קווארט פאר 1 דאלאר

פהאנט אב מיין 1400 און איינער פון אונזערע 42 וואגענס וועט קומען צו אייך, מיר דעליווערען די מילך און קרים צו דער צייט אין אלע שטאדט טהיילען

Crescent Creamery Company, Limited

מיס פיטזגעראלד ד. מ. ט.

היילט פערשיעדענע קראנקהייט ביי מעכאנישע מיטלען, מאסאזש און וויבריישאן. פהאן מיין 9579

80 סאבארט בלאק, 290 פארטיידזש.

בראדיוקעס, הינער אויגען קורירט אהן א מעסער.

נאטוראלע שארבען און געזיכט מאסאזש. זאפטינע וואסער שאמפאו, גענוצט מיקלינטאן זייף (געמאכט פון וועגיטיריאן וועדזשיטייבעל איל). (42

Mrs. FERGUSON

290 Portage Ave. Phone M. 1543

Drs. Rombough & McGillvray

וועטענארנע דאקטוירים, ספעציאליסטען אויף היילען קראנקע בהמות, פערד קינג און דזשיימס פהאן גערי 2132

אפיס שטונדען פון 1—4 [261

50 קוויבעק היטערס מוזען פערקויפט ווערען אונטער דער האלסייל פרייז אין 470 סעלקירק